

Világ proletárjai egyesüljenek!

NÉPLAP

AZ MDP HAJDÚ-BIHARMEGYEI PÁRTBIZOTTSÁGÁNAK LAPJA

XI. ÉVFOLYAM, 56. SZÁM

ARA 50 FILLÉR

VASÁRNAP, 1954 MARCHIUS 7.

Mai számból:

Jóború Magda előadást helylön a Nemzetközi Nőnap alkalmából (2. old.) — Sürgeen bonyolítjuk le a tavaszi búza vetőmagcserét (3. old.) — A hajdú-örörményi Dózsa tehenészetében elérték egy tehén után a napi 27 liter (3. old.) — Egy népevevő érkezik néhány tanúsága (4. old.) — 8 hónap mérlege (5. old.) — Kedves vendégek (6. old.) — Hajdúhadház kulturális élete (7. old.)

★ ELŐRE A KONGRESSZUSI VERSENY SIKERÉÉRT! ★

Ifjűmunkások a verseny élvonalában

A Gördülőcsapágygyár diszciplínájának versenyteljesítéséhez újabb két debreceni nagyüzem — az Orvosi Műszergyár és a Hajlított Bütorgyár — ifjűmunkásai csatlakoztak.

Orvosi Műszergyár

A pártiránti szeretetüket méltán kifejező, nagy feladatra vállalkoztak az Orvosi Műszergyár fiataljai: úgy dolgoznak, hogy a gyár első negyedévi tervét 13 százalékkal túlteljesíthesse. Nőveli a kötelezettségvállalás értékét az, hogy a gyár dolgozóinak úlnyomó többsége ifjűmunkás. Nagy célkitűzésük valóra váltása érdekében a fiatalok megfogadták, hogy állandóan emelik teljesítményüket, az előző hónaphoz viszonyítva 3 százalékkal növelik a selejtet, a gépek kapacitásának jobb kihasználása és a gépbőlak csökkenése érdekében minden ifjűmunkás szocialista megőrzésre veszi át a gépet. A gyengébbek állandó segítségével, a tapasztaltak rendszeres tételével elérik, hogy az üzemben egyetlen ifjűmunkás sem lesz, aki ne teljesítse normáját. Jó politikai nevelőmunkát 5 százalékkal csökkentik az első ifjűmunkások számát, igazolatlanul mulasztó pedig egy sem lesz a fiatalok között.

Nagy gondot fordítanak az energiatakarékosságra is: minden üzemszempontban egy-egy fiatal ügyel arra, hogy senki ne pazarolja az áramot.

Az Orvosi Műszergyár fiataljai, akik eddigi eredményei komoly biztositék arra, hogy nagy célkitűzéseiket valóra válják. Hegyaljai Béla — a DISZ Központi Vezetősége által oklevéllel kitüntetett műszerész — például 160 százalékos vállalását már túlteljesítette: átlagteljesítménye 212 százalék. Balogh Sándorné csiszoló 15. Szabó III. László műszerész 5 százalékkal teljesítette már túl kongresszusi vállalásukat. P. Szabó Erzsébet szerszámos azt vállalta, hogy 96 százalékos minőségi munkát végez — ma már 97 százalékos minőséggel dolgozik.

Minden ifjűmunkás igyekszik tudása legjavát adni ebben a versenyben. Megfogadták, hogy visszaszerzik a városi DISZ bizottság vándorzászlóját, amit oly hosszú időn keresztül ők őriztek, de jelenleg a Cementárgipari Vállalat ifjűmunkásainál van.

Bütorgyár

A fiatalok lendülete versenyéből a bütorgyári ifjűmunkások sem akarnak kimaradni. Vállalatok között.

Norma, nem teljesítő ifjűmunkásokat és így azok számát 20 százalékkal csökkentik. Ezzel az anyagfelhasználással 3 százalékos anyagmegtakarítást érnek el. A pártkongresszusig 3 ifjú sztahanovistát nevelnek. Az új ifjűmunkásokat bevonják a politikai oktatásba.

Komoly hiányossága ennek a vállalásnak, hogy még közvetve sem esik benne szó az exporttermékek teljesítéséről. Márpedig ez igen lényeges része a gyár termelésének és egyik fontos feltétele a kormányprogram végrehajtásának.

Lapzártakor jelentik:

Csatlakoztak és magukévá tették a Gördülőcsapágygyár fiataljainak kezdeményezését a Járó-műjavító, Alföldi Nyomda ifjűmunkásai is. A Járó-műjavító fiataljai többek között két mezőgazdasági üzem patronálására írték ígéretet, míg az Alföldi Nyomda ifjűmunkásainak vállalásának az anyag gazdaságosabb kihasználása, az energiatakarékosság biztosítására figyelő brigádok szervezése szerepel.

ÜZEMI MUNKÁSOK

a derecskei gépállomáson

Február 9-ét mutatót a naptár. Kora reggeli órákban a legnagyobb csipőss hűdegen a Pálya-fenntartási Főnökség VI. számú pályamesteri szakaszának nyolc tagból álló brigádja várja a Derecske felé induló személyvonatot. Már alig várták, hogy a derecskei gépállomáson lehessenek.

Az első találkozás

... A faluba érkezve egy darabig szólanul mentek egymás mellett. Látszott rajtuk, hogy valamennyien komoly dolgon törik a fejüket. Hogy fogadják vajjon őket? Hogy állják meg helyüket? Hogyan mutatnak példát a gépállomás dolgozóinak? Gondolatok özöne keringett agyukban.

A község végén találtak rá a hőfóhérré meszelt gépállomásra. — Hiszen ez egy hatalmas gépállomás — mondta Kurucz elvtárs, amikor szemükbe ötlött a hőfóhérré épület.

A gépállomáson aztán sorba bemutatkoztak az igazgatóknak: Csiki István brigádvezető, Kurucz István sztahanovista esztergályos vagyok, Nagy Sándor hegesztő, Rendi Sándor, Ménes Mihály, Mező Kálmán, Csontos Károly géplakatosok, Laczkó József segédmunkás.

... Azóta 22 nap telt el. A patronáló brigád harcos huszonkét napja. A zord telet, tavaszt hirdető napfényes napok váltották fel.

Hat cséplőgép javítása terven felül

Kurucz István sztahanovista esztergályos alajtól maszatos arcú hajú a gépe fölé. Kongresszusi vállalásán dolgozik. De nemcsak ő, hanem a brigád többi tagja is. Vállalták, hogy az MDP

III. kongresszusa tiszteletére terven felül három főjavításos, négy futójavításos cséplőgépet javítanak ki. Ebből már egyet határtdő előtt teljesítettek is. A többi szintén 75 százalékban kész van, csak az asztalosmunkálatok hiányoznak. De a napokban a főnökségtől Kass Elek asztalos is megérkezett, aki a hiányos asztalosmunkákat végzi el. Ezenkívül a brigád tagjai egy négyezer literes üzemanyagtartály elkészítésére tettek ígéretet. Nagy segítség a derecskei gépállomásnak, mert eddig nem tudták a beérkezett üzemanyagot a hiányzó tartály miatt lefejtani, de most már ez is megoldódik: könnyebb lesz a tárolás.

— A tartály elkészítése „testvérek között” is 10—12 ezer forint értékű megtakarítást jelent — mondja Kurucz elvtárs. — Sok nehézséggel kellett megbirkózni az első napokban, hisz nem volt megfelelő mennyiségű anyag, a javításhoz szükséges szerszámok. Mi azonnal kértünk az üzemből. Nemes Ede főnök elvtárs és a párttitkár elvtárs is kijötték és megnézték, hogy milyen segítségre van szükségünk. Rövid időn belül elláttak bennünket megfelelő szerszámokkal, szükségessé alkatrészekkel. Eddig több, mint 50 kg villanyhegesztő elektrodát, 55 kg csapágyfém, 12 mázsa vasanyagot és lemezt, 70 kg vasdrótot, 20 oxigén palackot hozzávaló karbiddal, 10 golyóscsapagya, 800 darab kapaszkodót kaptunk. A kapaszkodót ben a Pályafenntartási Főnökségen a dolgozók terven felül készítették el. Ezenkívül 30 méter világítási kábel, 3 mázsa faszenet és 2 mázsa kokszot kaptunk. De sorolhatnánk még tovább, hogy mi mindennel segítgettük már eddig is a gépállomás dolgozóinak zavartalan munkáját.

Nem véletlen az, hogy a derecskei gépállomáson megyei viszonylatban 93 százalékos minőségi gépjavitást végeztek. Ehhez nagy segítséget nyújtottak a patronáló brigád tagjai is. A gépállomás dolgozóival együtt harcoltak nap mint nap, hogy idejében elvégezhessék a gépjavitásokat.

— Nagy barátság alakul ki a gépállomás dolgozóival között — mondja Nagy Sándor elvtárs. — Olyanok vagyunk, mintha mindig együtt dolgoznánk volna. Segítünk egymásnak. Napjában nem egyszer jönnek hozzánk szakmai kérdésekkel. Mi örömmel teszünk eleget kérésüknek, hisz nekik köszönhetjük majd, ha ebben az évben még nagyobb kényeret szelhetünk, még gazdagabb lesz asztalunk. En magam Szecsko József elvtársat tanítom.

Jól gondoskodnak rólunk

Elmondhatjuk azt, hogy jó munkánkért becsülnek is bennünket és gondoskodnak rólunk. En mióta kint dolgozom a gépállomáson — mondja Nagy elvtárs — kissé szegénytelen — 10 kilót híztam, most 109 kiló vagyok. A Kurucz elvtárs 5 és fél kiló; hízott, de a brigád valamennyi tagja erről adhat számot. Naponta „csak” háromszor eszünk húst: reggel, délben, este. Szép tiszta munkásszállásunk van, rádióval ellátva. Munkaidő után kollektíván megyünk moziba, sokat olvasunk, sőt van olyan is közülünk, aki itt jár tovább iskolába.

Április 30-ig leszünk itt, addig minden segítséget megadunk a gépállomás dolgozóinak, hogy büszkén, felemelt fejjel jelenthessük otthon: elvégeztük kötelességünket!

Köszöntjük a magyar nőket

A magyar nők a március 8-iki Nemzetközi Nőnapot a nemzetközi feszültség enyhítéséért, az új háború elhárításáért, a népek közötti békéért vívott aktív harc jegyében ünneplik meg. A második világháború alatt az asszonyok milliói vesztették el azokat, akik szívükhöz legközelebb álltak: férjüket, fiaikat, testvéreiket. A világ asszonyai, közte a magyar nők is összefognak gyermekeik élete, az emberiség jövője érdekében és felemelik hangjukat a békéért, az új háború ellen. A demokratikus nőmozgalom nagy ereje a Nemzetközi Demokratikus Nőszövetség, amelyben 66 ország, 140 millió asszony tömörül.

A nemzetközi nőmozgalom élén a szovjet nők haladnak. A béke és demokrácia győzelme érdekében a szovjet nők baráti nemzetközi kapcsolatokat építenek ki a népi demokratikus országok asszonyaival, a kapitalista és gyarmati országok dolgozó nőivel. A szovjet nőkben az egész világ bekezdőre asszonyai, leányai példaképeket, hű barátokat látják. A szovjet nők példáját követve tevékenyen részt vesznek az új élet építésében a népi demokráciák asszonyai is.

A magyar nők a szocializmus építésében a nép jólétének emelésében, a kultúra fejlesztésében új sikerekkel ünneplik március 8-át. A tökéletes asszonyai, dolgozó női a kicsik, a nagyok elleni harc jegyében, a békéért folytatott harc erőtlenével ünneplik ezt a napot. A tökéletes asszonyainak vállára egyre súlyosabban nehezednek az új terhek, amelyekkel a háborús kormányok fegyverkezési hajszája jár. Egyre nehezebb a család számára a megélhetés, a mindennapi kenyér biztosítása. S ez a nők egyre nagyobb számában és egyre aktívabban vonja be a békeharcba. A kapitalista országok dolgozó női emellett egyre hátróztottabban szállnak síkra azért, hogy egyenlő jogokkal rendelkezzenek az élet minden területén. Állami anyavédelmet, politikai és állampolgári jogokat követelnek.

A magyar nők számára ezeket a jogokat már elhozta a felszabadulás, a asszonyaink, leányaink erőlködés mértén vesznek részt a szocializmus építése magasabb programjának megvalósításában. Tevékenyen részt vesznek az állami igazgatásban, az ipar, a mezőgazdaság és kultúra fejlesztésében. Az üzemekben és gyárakban, a közlekedésben a nők sikeresen sajátítják el az új technikat.

Sok nő kezdeményez a termelésben új munkamódszereket. A termelőszövetkezeti mozgalom a parasztasszonyok tömegeit lendítette alkotó munkára. Sok parasztasszonyból lett szövetkezeti elnök, brigádvezető. Asszonyok sikeresen sajátították el a gépkelést s traktort, kombájnt; vezetnek, bonyolult mezőgazdasági gépeken dolgoznak. De a politikai

élet területén dolgozó nők is helytállnak a munkában. Bizonyítja ezt az is, hogy a nők közül két miniszterhelyettes, 52 országgyűlési képviselő 11 megyei tanácselnök, 308 községi tanácselnök és 60.000 tanácstag került ki. Száz és száz asszony részesült magas kormánykitüntetésben, közülük 34-en kaptak Kossuth-díjat. Ezek és ezek szíve felett csillog a sztahanovista íelvény. Mindezeket az eredményeket dolgozó nők népi demokráciás államunk állandó segítségével érték el.

Hazánkban nagy tisztelet és megbecsülés veszi körül az anyákat, akik hazafias kötelezettségüknek tesznek eleget, amikor nevelik a gyermekeket az új szellemében, szocialista hazánk örömeiben. Államunk fáradaatlanul gondoskodik az anyákról, lehetővé teszi számukra, hogy részt vegyenek a termelésben, a közéletben, segítséget nyújt a gyermekek neveléséhez. Évről évre jóbb pénz fordítanak nálunk iskolák, napközi otthonok, bölcsődék és gyermekszanatóriumok létesítésére.

Dolgozó népünk elvárja az iparban, az építkezésben, a közlekedésben és a mezőgazdaságban dolgozó nőktől, hogy újabb és újabb sikerekre törekedjenek. Harcoljanak a munka termelékenységének emeléseért, a minőség további javításáért. Tanulmányozzák és széles körben alkalmazzák a termelés élenjáróinak tapasztalatait, a tudomány és technika vívmányait. A könnyű- és élelmiszeriparban dolgozó nők minden erejükkel harcoljanak a közszükségleti cikkek termelésének fellendítéséért, az ország jobb áruval, élelemmel való ellátásáért, a kormányprogram megvalósításáért. A mezőgazdaságban dolgozó nőktől népiünk elvárja, hogy küzdjenek az állattenyésztés magasabb jövedelmezőségéért, a gabonafélék, zöldségek, ipari növények terméshozamának emeléseért. Adjanak több élelmet, kenyeret, zsírt és húst az országnak. A tudomány, az irodalom, művészet, közoktatás és egészségügy területén dolgozó nőktől elvárja az ország, hogy alkotó energiájukkal és képességükkel állandóan javítsák az ország kulturális és egészségügyi apparátusát.

Mindezek mellett dolgozó asszonyaink, leányaink harcoljanak még fokozottabban a népek közötti béke és barátság elmélyítéséért. Erejüket nem kímélve vegyenek részt abban a küzdelemben, amelyet világszerte vívnak a becsületes emberek a háború erőinek megfékezéséért. Erősítsék nemzetközi kapcsolataikat minden ország dolgozó nőivel.

A Nemzetközi Nőnap alkalmából szeretettel és elismeréssel köszöntjük a magyar asszonyokat, lányokat. Szívvel kívánunk nekik újabb sikereket a termelésben végzett munkához és a világ békéjének megőrzéséért vívott harcukhoz.

A berettyóújfalui járásban megkezdtek a tavaszi árpa vetését

Hajdú-Bihar az országban, ahol megkezdtek a tavaszi szántást. Elsők között volt a vöröshere és a borsó vetésének kezdetében is. A berettyóújfalui járásból érkezett jelentős szerinti tereteken a darvasi és a bakonszeji határban megkezdtek a tavaszi árpa vetését. Ezzel is példát mutat

nyegynk, mert a berettyóújfalui járásban kívül egyedül a balfi Micsurin sz területén kezdtek meg még az országban a tavaszi-árpa vetését.

Dolgozó parasztaink használaton ki minden percelt a szántásra vetésre, hogy magyánknak a többi termést és az első helyét biztosítsuk.

ofokú

bontva útemen... mutatnak be... szép tor... bemutató során... Ignath... László... László... több sport... a gyakor... kossége, hogy a... hármas... csapatok... ki hogy pé... rlatot egy... he, ugyanúgy... gyakorlatot is... vnyton végzi a... Ez módot... korlatot any... vonásával tor... nek. Nyújt... riant kitűnő te... D. Postai... mutatóra tanu... mert kifá... szobhajókés... nem vehetnek... bemutatása... jgyszerűsége... fiatal torná... zónásokkal.

NETS

az MTSB által... és jóváhagyott... részére, akik... az által mi... az illetékes TSB... 31-ig érvényes... elyt ad ki. Az... elvagyozvány... zonnossági... at a játéko... nak.

DEBRECENI

abba, kispályás... zozó-mérkőzése... z-szabó való ju... duk el. Az első... jöl szerepetek... rti gyűjtését... a Nők: D... Kórház: 2-1... kacsai... kacsai... Martini V... 10:10. Kispá... Autótaxi 6:4... 4:2 D. K... 0:00) Fel... Kistext 8:7(1... 16:5. A... k.

műsor

r Nem márci... Vésznap... susheregyes... d... és csütörtö... 1. 3. 4. és 7... március 13-16... szelvény. Jegyek... s Filharmonia...

VASÁRNAP

száma belépése... zemi villany... Áll... őtöseké tal... a háromleve... a keményfa... 5... napra hej... 10-16-ot feve... 3. Bódi... égi anyany... 7... telt gyermek... os menyessz... 10. Zsóki u. 5... hónapos elad... 143 5.

KRÉNY

asztal... kór eladó, ---... 20. sz... 0 literes hordó... Nyil u. 126... varrogip eladó... 12... RZSU pénzme... (vesztő) te fe... yula u. 17... mekköcsi el...

Apróhirdetés

Árpádban egy... szoló, Bethlen... köbös föld Bó... kánál, Lehel u... orogi u. 3. sz... Csepel 100-as 3... otter, Bethlen G.

Hírek a Szovjetunióból

A Szovjetunió Kommunista Pártjának Központi Bizottsága a napokban teljes ülést tartott.

A teljes ülés meghallgatta és megvitatta N. Sz. Hruscov beszámolóját a gabonatermés további növeléséről és a szüztalaj, valamint tőretlen földek megműveléséről. A beszámolóban felvetett kérdésekről a Központi Bizottság megelégedő határozatot hozott.

Az említett kérdések megvitatásában helyi párt, — szovjet, — mezőgazdasági és begyűjtő szervek funkcionáriusai, valamint kolhoz-elnökök és szovhoz funkcionáriusok vettek részt.

A moszkvai dolgozók az egész szovjet néppel és a haladó emberiséggel együtt kegyelettel őrzik J. V. Sztálinnak, a Kommunista Párt és a szovjet nép vezetőjének V. I. Lenin halhatatlan ügye nagy folytatójának emlékét.

A moszkvai gyárakban, üzemekben, hivatalokban és tanintézetekben március 5-én beszélgeléseken emlékeztek meg J. V. Sztálin emlékéiről.

Sokan keresték fel március 5-én a forradalmi múzeumot, a szovjet hadsereg központi múzeumát, továbbá a J. V. Sztálin életét és forradalmi munkásságát ismertető műveit.

kiállításokat. Sok moszkvai dolgozó és külföldi vendég tekintette meg a V. I. Lenin—J. V. Sztálin-mauzóleumot. A külföldi küldötségek koszorút helyeztek el a mauzóleumnál.

Volhovban ünnepélyes keretek között leplezték le a volhovi „V. I. Lenin” vízierőmű épületén elhelyezett emléktáblát. J. V. Sztálin 1928 nyarán kereste fel ezt az épületet.

Rigában, a Lett SZSZK Allami Könyvtárában kiállítás nyílt meg, amelyen bemutatják J. V. Sztálin lett nyelvű fordításban megjelent műveit.

A vietnami néphadsereg sikeres rajtaütése

A vietnami néphadsereg osztagai március 3-ról 4-re virradó éjjel Hanoi egyik külvárosának repülőterén sikeres rajtaütést hajtottak végre és a francia expedíciós hadtest több szállórepülőgépét elpusztították. Francia halóságok becslése szerint az okozott kár kétfélmilliárd frankra tehető. A francia gyarmatosítók között nagy idegességet okozott ez a váratlan rajtaütés. A városban nagyszabású razziát tartottak és mintegy 200 vietnami letartóztattak.

Nyugat-Németországban több mint 2 millió a munkanélküli

A nyugatnémetországi munkanélküliek száma február végén 2.042.107 volt és ezzel az idei télen elérte csúcspontját — közölte februári jelentésében a nyugatnémet munkanélküliek Nürnbergi érdekvéközpontja. A megadott szám a

valóságban messze elmarad a munkanélküliek tényleges számától, mert a rövidített munkaidővel dolgozókat, a szükségmunkásokat, valamint a még állást nem kapott fiatalokat nem jegyezték be a munkanélküliek közé.

Jóboru Magda tart előadást hétfőn Debrecenben a Nemzetközi Nőnap alkalmából

A Nemzetközi Nőnap nagy ünnepén, március 8-án, hétfőn délután 5 órakor az MSZT székházában Jóboru Magda elvtársnő, közoktatásiügyi miniszterhelyettes tart előadást a Nemzetközi Nőnap jelentőségéről. Az előadás után kultúrműsor.

A megye többi városaiban és községeiben vasárnap délután a Nemzetközi Nőnap alkalmából kultúrműsorral egybekötött előadásokat tartanak.

A magánfogyasztásra kerülő sertés, marha, borjú és juh levágásának szabályozásáról

A begyűjtési miniszter rendeletét adott ki a magánfogyasztásra kerülő sertés, marha, borjú és juh levágásának szabályozásáról. A rendelet szerint magánfogyasztás céljára vágási engedély alapján sertést korlátlan mértékben vághatnak azok az egyéniileg gazdálkodó termelők, akik az arra a napra előre megállapított sertésbeadási kötelezettségüket teljesítették, valamint a sertésbeadási kötelezettség alá nem eső állattartók, vagy vágatók. Az egyéniileg gazdálkodó termelő beadási kötelezettsége előtt egy hízottsertés levágására kapnak engedélyt, amennyiben a vágás idején sertésbeadási hátraléka nincsen.

Hátralékos termelő nem kaphat vágási engedélyt. Társulás esetén ha a beadás teljesítésére megállapított határidőt a sertésbeadásra felelős termelő elmulasztja, vágási engedélyt a beadásra társult termelők részére sem szabad mindaddig kiadni, amíg a hátralék tennél. Ha a termelő hátraléka a 30 kilonál kisebb, egy sertés levágására az engedélyt ki kell adni, de ebben az esetben a hátralékot a termelőnek három napon belül sertésszirttal kell teljesíteni.

A mezőgazdasági termelőszövetkezetek tagjai háztáji gazdaságukból származó sertések levágására korlátlan mértékben kaphatnak engedélyt. Ugyanúgy korlátlanul kaphatnak engedélyt a termelőszövetkezetek is a beadási kötelezettségük teljesítéséhez szükséges mennyiségben felül hízotta állított sertésekre, amennyiben a vágás időpontjáig esedékes kötelezettségüket teljesítették.

Malacot, süldőt, magánfogyasztás céljára levágni nem szabad. Minden magánfogyasztásra levágott sertés után zsirbeadási kötelezettség van.

teljesíteni. A mezőgazdasági termelőszövetkezetek tagjai, az egyéniileg gazdálkodó termelők és a sertésbeadási kötelezettség alá nem eső egyéni állattartók zsirbeadási kötelezettsége azonos a tavalyival.

A rendeletben meghatározott zsirbeadási kötelezettségét a vágást követő öt napon belül kell beadni. A magánháztartásban kényszerűen vágott minden olyan sertés, amelynek tulajdonosa, mint hátralékos, sertésbeadási engedélyt nem kaphat, közfogyasztásra kell bocsájtani. A magánháztartásokban felhasználni kényszerűen vágott sertés után ugyanolyan mennyiségű zsirt kell beadni, min az egyéniileg levágott sertés után. A 80 kg. aluli súlyban, hatóságilag állatorvosi igazolás alapján kényszerűen vágott sertés után a zsirbeadást el lehet engedni.

A termelőszövetkezetek, egyéniileg gazdálkodó termelők és egyéni állattartók a kényszerűen vágott szarvasmarhát és borjút az állategészségügyi szabályok figyelembevételével, a földművelésügyi miniszter általános közfogyasztásra kötelesek bocsájtani. Tenyésztésre, vagy továbbtartásra alkalmatlan selejtjuhra, valamint 3 éven felüli ürüre a juhtartó termelők, termelőszövetkezetek, valamint a beadási kötelezettség alá nem eső juhtartók korlátlanul kaphatnak vágási engedélyt. A beadás-

Jugoszlávia 1954. évi költségvetése

Most tárgyalják a jugoszláv szövetségi nemzetgyűlés költségvetési bizottságában az ez-évi állami költségvetés tervezetét, amelyet a szövetségi nemzetgyűlésnek kell elfogadnia. A jugoszláv kormány az előző évekhez hasonlóan az idén is óriási összegeket szándékozik népelelcsézni célra fordítani. Tekintet nélkül arra, hogy az állam pénzügyi zavarokkal, évről-évre növekvő költségvetési deficitel küzd, az idei költségvetés összegét 262 milliárd dinárban állapította meg. Az 1954. évi költségvetési deficit előreláthatólag túl fogja szárnyalni az 50 milliárd dinárt.

A 262 milliárd összegű költségvetésből 164 milliárd dinárt szántak nyíltan katonai célokra, körülbelül 65 milliárdot „a gazdaság fejlesztésére” 32 milliárd dinárt pedig az államapparátus fenntartására és az ország többi szükségletének fedezésére.

Az állami költségvetésnek ez a szerkezete világosan bizonyítja, hogy a jugoszláv kormány továbbra is háborús előkészületeket akar folytatni.

ra kötelezett termelők részére a levágási engedély az évi szabályozású húsbeadási kötelezettség teljesítésétől függetlenül ki kell adni. A vágási engedélyek kiadására jogosult a lakóhely szerint illetékes tanács végrehajtóbizottsága. A vágatók vágási engedélyt csak akkor kaphatnak, ha a marhalevél felmutatásával igazolják, hogy a vágásra szánt állat a tulajdonuk. A második és minden további sertés levágásra engedély csak akkor adható, ha az előző vágások után előírt zsirbeadási kötelezettséget teljesítették. A vágási engedély csak egy állat levágására jogosít és a kiállítás előtti napig érvényes.

A termelők és állattartók bármilyen súlyú sertést, marhát és juhot eladhatnak és továbbtartás, valamint tenyésztés céljából saját szükségletük mértékéig szabadon vásárolhatnak. Hízottsertést levágás céljából az e rendeletben felsorolt személyek szabadon vásárolhatnak.

Sertést, szarvasmarhát és juhot az egész ország területén minden teherszállításra alkalmas közlekedési eszközön, az állategészségügyi korlátozások szem előtt tartásával, szabadon lehet szállítani. Feketévgásért jogerősen elíjelt, illetőleg a vele közös háztartásban élő hozzátartozója a feketevágás napjától számított egy évig nem kaphat vágási engedélyt.

Juhtenyésztési ankét Debrecenben

A magyar-szovjet barátsági hónap keretében a Miosurin Agrártudományi Egyesület a Magyar-Szovjet Társaság agrártudományi szakosztályával karöltve, március 12-én, pénteken délelőtt 9 órakor Debrecenben az MSZT székházában juhtenyésztési ankétot rendez.

Az ankét előadója dr. Sándor József akadémikus az Állattenyésztési Kutató Intézet igazgatója. Az ankét a juhtenyésztő állami gazdaságok, tsz-ek és egyéni dolgozók figyelmét ezúton is felhívjuk. Minden érdeklődőt szívesen lát az ankét rendezője.

NEMZETKÖZI SZEMLE

Dulles amerikai külügyminiszter és társai aggodalommal figyelik a „hidegháború” hőmérsékletét. Tjedten látják, hogy a higanyszál a berlini értekezlet óta egyre magasabbra emelkedik, világosra olvadozik az a jégpáncél, amelybe a békes tárgyalások gondolatát akarták befagyasztani s ezzel együtt mindinkább meglazul a falaj az amerikai politika európai és ázsiai háborús építményei alatt.

Dulles és nyugati csatlósai, ha a népek békeakarátának nyomására le is ültek a berlini tárgyalóasztalhoz, az értekezletet arra akarták felhasználni, hogy a tárgyalások meghúztatásával közelebb hozzák az „európai védelmi közösség”-ről szóló szerződés ratifikálásának időpontját, s bizonyítsák, hogy a nemzetközi kapcsolatokban a legtágabb teret kell biztosítani a hírhedt „erő-politika” valórváltásának. Ezzel magyarázható a nyugati külügyminiszterek — elsősorban Dulles — makacs, elutasító magatartása minden szovjet javaslatl szemben.

A berlini értekezlet lefolyása és eredményei az imperialista szándékok kudarcát jelentik: az európai védelmi közösségről szóló szerződés ratifikálásának közelebb hozása helyett — a ratifikálás bizonytalanná vált és mindenképpen távolabbi időpontra toltódott ki. Eisenhower az amerikai kongresszus márciusi ülésén már társolyában a ratifikált „védelmi közösséggel” akart lépni — most azonban az ellenkezőjét kell tudomásul vennie: Európában elmélyültek az ellentétek a ratifikálás és a nyugati konvergencia fenntartására és az ország többi szükségletének fedezésére.

Az állami költségvetésnek ez a szerkezete világosan bizonyítja, hogy a jugoszláv kormány továbbra is háborús előkészületeket akar folytatni.

A népek tárgyalásokat követelnek

és érvényt is szereznek a tárgyalások gondolatának. Nem úgy az imperialisták, akik Berlinben vereséget szenvedtek a genfi értekezlet összehívásának kérdésében. Az amerikai politikusok beszédei és irányított sajtóuk hangja azt bizonyítja, hogy az Egyesült Államok agresszív körrel ötvábra is akadályoztat szándékoznak gördíteni a nemzetközi feszültség enyhítésének útjába. Ezért van az, hogy az amerikai reakciós kommentátorok szantszándékkal kétségbe keltenek a genfi tanácskozás sikerét illetően. Walter H. Judd, amerikai szenátor például nyíltan kijelentette, hogy nem örül az értekezletnek és úgy véli, hogy az „lélektanilag rossz eredmény” fog hozni. Az „United Press” hírügynökség már a berlini értekezlet befejezése utáni napon igyekezett borúlátást kelteni és egy február 19-i tudósításában hangsúlyozta, hogy „a jelek egyáltalában nem mutatnak sikerre”. Könnyen látható, hogy ezek a szavak azoknak az amerikai kövőknek a nevében hangzanak el, amelyek félnék attól a lehetőségtől, hogy Koreában a fegyverszünetet békeszerződés követi és Indokínában megteremtül a béke. Minthogy azonban az imperialistáknak mostmár mindenképpen el kell menniük a genfi értekezletre — a maguk amerikai módján legalább is megkísérik — a genfi tanácskozás „előkészítését”

e pártok vezetésében ilyen a hangulat, világos, milyen ellenzéssel találkoznak az amerikai háborús tervek az egyszerű angol dolgozók millióinak körében. Franciaországban az jellemzi a helyzetet, hogy bár Bidault külügyminiszter szeretné sietve elérni a ratifikálást — a francia nemzetgyűlés az erre vonatkozó vitát előreláthatóan a genfi értekezlet utáni időre fogja halasztani. Nos, erre üzembe helyezték az amerikai cselzővények szervezetét. Adenauer — megiepmódon — haladéktalan tárgyalásokat javasolt a napokban a Saar-kérdésről. A jelenleg francia igazgatás alatt álló Saarvidék gazdaság iparvidék, amelynek kincseiért hosszú idő óta folyik a német és francia imperialisták között a harc. A Saarvidék szén- és acéltermelése olyan tényező, amelynek birtoklása döntő módon befolyásolná a két ország erőviszonyait. Mi áll Adenauer tárgyalási készsége mögött? A jobboldali „Le Figaro” helyesen tapint rá a lényegre, amikor azt írja, hogy Adenauer akcióiban „benne van Dulles keze”. A lap emlékeztet arra, hogy Dulles amerikai külügyminiszter a berlini négyhatalmi értekezletet követően a szövetségi kancellárral Kölnben folytatott megbeszélések során megvitatta az európai egységtervek utjában álló nehézségeket. Ezek után a kancellár „szükségét látta annak, hogy gyorsan visszajérjen a Saar-kérdésre, és megkísérelje a francia ellenállás felszámolását”. Adenauer tárgyalási készsége tehát semmi más nem rejti, mint a Saar-kérdésben adott várható német engedményekkel pont híníteni a franciák szemébe, elérni a „védelmi közösség” ratifikálását — hiszen a nyugatnémet militaristáknak mindez semmibe sem kerül: ha a ratifikálás után fegyverben áll majd a 12 német hadosztály, úgyis ök dikálnak Nyugat-Európában...

A szótán azonban kereszül látnak a népek s amint Berlinben, úgy ezután is diadalra viszik az erőpolitikájával szemben a tárgyalások eszméjét. A „Reuter” iroda kommentárja is úgy rajzolja meg a való helyzetet, hogy az európai védelmi közösség tervének sorsa forog kockán. „mert a német újrafegyverzés kérdésében felmerült ellentétek a jelek szerint elmélyültek... a nyugateurópai országokban...”

A szótán azonban kereszül látnak a népek s amint Berlinben, úgy ezután is diadalra viszik az erőpolitikájával szemben a tárgyalások eszméjét. A „Reuter” iroda kommentárja is úgy rajzolja meg a való helyzetet, hogy az európai védelmi közösség tervének sorsa forog kockán. „mert a német újrafegyverzés kérdésében felmerült ellentétek a jelek szerint elmélyültek... a nyugateurópai országokban...”

S

A pocsi bécsi ültetés adták adott szabefejezték a gállomás dolgában legelővégezték — a munkájukat öket. Megértés feladat ebben az esztfelelőn dolgoz.

Csüförtököt zottság kilen ségi felülvizdar, a megy igazgatóság tőjének irány Kéri József főtábornok zoltágnak irányítás, a gyűlését. erő- és megynás mellvarán és a szság öt traktótesebb. 19.350 számú

A

e

Hajdú-Bihar feladata van nyésztés fejle az elmaradás a tehozam. nyésztési p multibn töblap. Ezekre a most levélben hajdúbosszornőke. A követ — Olvasat terén előttünk Néplapban. A maradásuk a lassúak jött melészóvóthet felében bántó állattenyészté minden teinve, mert neg a fagszagnak tejet vadnak talára. En uglatok szerel biva az állonálják a takqmboskodnak ra, ott a hábr

Példá

A mezőgaz és jó minőség alapfeletle a ság tavaszi eredményesen és kemény t má: rendelke a gyors munk a mezőgazdas gieg kifogást hogy a rosszdájózzák a t

A többzet gazdaságban. A téli gépjáv és pécátlán mnyezte, hog vilási határidéttel, a kijáseket újra ke ságban bizot és megállapít mbehely munk megfelelően. vadó hó aló került elő.

Kiderült az javítás megke fel jegyzőköny és munkagép is tudhaták palkatárszakra kijavítani.

A munkána sége nem tűn ügyi minisz sem aki a gazmán a gépek A gazdaság

Szemle a pocsaji gépállomáson

A pocsaji gépállomás dolgozói becsületes helytállással beavították adott szavukat és február 20-án befejezték a gépek javítását. A gépállomás dolgozói ebben a nagy csapatban legtöbbször az elsők között végeztek — ütemterv szerint is — a munkájukat és ezért dícséret illeti őket. Megértették, hogy mily fontos feladat hárul rájuk különösen ebben az esztendőben s ennek megfelelően dolgoztak.

Csütörtökön a megyei szemlebizottság kilenc helyen tartott minőségi felülvizsgálatot Haennel Tivadar, a megyei tanács gépállomási igazgatóság műszaki csoportvezetőjének irányításával. A gépeket Kéri József elvtárs, a gépállomás főegészséges mutatta be a szemlebizottságnak. A szigorú jó szakmai irányítás, a minőségi ellenőrzés a gépjavitás ideje alatt meghozható gyümölcsöt. Gondosan, kijavított erő- és munkagépek sorakoztak egymás mellett a gépállomás udvarán és a színpad. A szemlebizottság öt traktort vizsgált meg részleteiben. Először Kiss Imre 19.350 számú G. 35-ös traktor

átlalta ki a próbát. A sáros udvaron ment a traktor próbaútra. A szemlebizottság kifogástalannak találta a traktor javítását.

A bizottság hibákat nem fedezett fel a többi traktornál sem. Minden traktorra az első és a hátsó lámpát felszerelték, hogy éjjeli munkára is alkalmasak legyenek a gépek. A szelektort még február elején kijavították. Konyár községben idáig több mint 170 mázsa vetőmagot szellektorozott.

A gépállomás munkáját egységes pontozási rendszer szerint — amelyet valamennyi hajdú-bihari gépállomás alkalmaznak — értékelték. A minőség: 96 százalékos. A gépállomás azért nem kapott 100 százalékos minősítést, mert a 19.346 számú G 35-ös traktor kormánytámperselye kopott volt.

A gépállomás dolgozói úgy tervezték, hogy a tavasz folyamán 2200 normálhold talajmunkát végeznek el. Tíz termelőszövetkezet tartozik körzletükbe.

Tanulva az őszi munkák idején előforduló gépkiesésekből, amelyek legtöbbször az ápolás hiányosságá-

ból erednek, az idén nagy gondot végeznek a karbantartást. Elhatározták, hogy alkalomadtán ha munka közben ilyen eset adódik, földarabcsereit is végeznek és ezzel lényegesen csökkentik a javítási időt.

A gépállomás vezetősége a brigádvezetőkkel egyetértésben elkészítette a menetiránytervet is. E szerint irányítják a traktorok munkáját, hogy felesleges üresjáratú vándorlással ne pazaroljanak el sok üzemanyagot. Kiss Imre traktoros vállalta — a kongresszus tiszteletére, — hogy tavaszi tervét 118 százalékra teljesíti. Kiss elvtárs a pocsaji Béke tsz termelőszövetkezetből dolgozik majd és arra tett ígéretet: úgy dolgozik, hogy 1 százaléknál több minőségi kifogást ne találhassanak munkájában.

A pocsaji gépállomás dolgozói a gépjavitásokkal kiáltják a próbát. Az igazi csata azonban majd a bázisokban és a nagy munka idején dől el. Akkor látszik meg becsületes munkájuknak igazi gyümölcse. Kívánjuk, hogy a tavaszi munkákban és az évi terv teljesítésében is sok sikert érjenek el.

Sürgősen bonyolítsuk le a tavaszi búza vetőmagcserét

A hirtelen beköszöntő tavasz arra kényszeríti a mezőgazdaság dolgozóit, hogy most jól szervezve, idejében végezzenek minden tavaszi munkát. Különösen sürgős feladat a tavaszi búza vetése. A minisztertanács határozata értelmében minden területen kenyérgabonát vetni. Az őszi elmaradt, vagy a tél folyamán kipusztult őszi kenyérgabonavetések tavaszi búzavetéssel pótolni kell.

Kormányzatunk minden segítségét megad ezen a téren is a dolgozó parasztságunknak. Központi kérésből tisztított és csiraképesség szempontjából felülvizsgált jöminőségi tavaszi búzavetőmagot biztosított. A megye minden községében már második helyre rendelkezésre áll a tavaszi búzavetőmag kölcsön, vagy csereterményért.

A helyi tanácsok és a kiosztó szervezetek azonban nem mindenütt értik meg ennek a jelentőségét. Nem halad kellően a tavaszibúza vetőmagcsere és ezzel késleltetik a vetést.

Több helyen ellenállás tapasztalható a tavaszibúza vetéssel szemben és a pártszervek, a tanácsok között is nézik ezt. Ilyen állapot, vagy nemtörődomség veszélyeztetli a kenyérellátást. A párt- és szervezeteink, a helyi tanácsoknak komoly felvilágosító munkát kell végezniük, hogy a tavaszibúza vetést ne halasszák el, napokon belül elvégezzék a földükön.

Ahol a párt- és szervezeteink és a tanácsok megértették ennek jelentőségét, ott már megoldották ezt a problémát. Például Berettyószentmártonban, Nagyrábén, Szerepen a szállításított vetőmagvakat már teljes egészében kiosztották. Jól halad a vetőmagcsere kiosztása Derecskén, Hajdúbagoson, ahol folyamatosan veszik igénybe a dolgozó parasztlakó a vetőmag segítséget.

A helyi tanácsoknak arra is figyelmeztetni kell a dolgozó parasz-

tokat, hogy a gabonavetési terv teljesítése törvényes kötelesség.

Helytelenül gondolkozott a hajdúböszörményi tanács mezőgazdasági osztálya, amikor levélben értesítette a Terményforgalmi Vállalatot, hogy nem kíván befolyolni a tavaszibúza vetőmag kiosztásába. Vajjon kinek kell befolyolni, ha nem a tanácsnak?

A búzavetőmag földbekerítésénemcsak a Terményforgalmi Vállalat ügye, hanem nemzeti ügy, így tehát elsősorban a tanácsoknak kell ennek kiosztását — és az elvételre való mozgósítást — megszervezni.

Derecskén például Szabó Gábor elvtárs, mezőgazdasági előadó a Terményforgalmi Vállalattal közösen oldották meg ezt a feladatot. Az 1953. évi őszi vetés lajstromból kiírták, hogy kik nem teljesítették az őszi vetést, ezeket a dolgozó parasztlakó felhívták tavaszi vetőmagbeszerzésre. Nagyon sok helyen meg siránkoznak maguk a tanács funkcionáriusai is, mint például: Komádiban Szabó Lajos elvtárs, a mezőgazdasági előadó. Az a véleményük, hogy nincs a dolgozó parasztlakó csereterményük semmiért nem halad a vetőmagcsere. Komádiban egyébként csak dobszóval akarták ezt a kérdést megoldani, ami bizony nem elegendő. Jobb felvilágosító munka kell ehhez.

Nagyon sok községben még szinte semmit nem tettek a tanácsok, hogy a tavaszibúza vetőmagcsereit sürgősen lebonyolítsák. Meg kell róni a pocsaji, a konyári, nagybégyesi, körösszegapáti tanácsokat ezért a súlyos mulasztásért.

A községi párt- és szervezeteink követelnek el mindent, hogy a tavaszi vetőmagcsere lebonyolítsák a helyi tanácsok sürgős feladatát. Fel kell számolni a közömbösséget és minél előbb pótolni a mulasztást. Ahol szükség van rá, vonják felelősségre az illetékeseket. Tudatosítani kell, hogy az ország kenyérellátásáról van szó, halogatásra nincs idő.

A hajdúböszörményi Dózsa tehenészetében elérték egy tehen után a napi 27 litert

Hajdú-Bihar megyének nagy feladata van a szarvasmarhaterenyésztés fejlesztése terén. Súlyos az elmaradásunk és igen alacsony a tejhozam. A megye állattenyésztési problémáiról a közel múltban több cikkbe írt a Néplap. Ezekre a cikkekre válaszul most levélben Péter Gábor, a hajdúböszörményi Dózsa tsz elnöke. A következőket írta:

Olvastam az állattenyésztés terén előttünk álló feladatokról a Néplapban. Igaz, hogy nagy lemaradásunk van, igaz, hogy mulasztások történtek és egyes termelőszövetkezetekben nem megfelelően bírtak az állatokkal. Az állattenyésztés nagyon fontos minden termelőszövetkezet részére, mert nagy jelentőséget jelent a tagságnak és több hasz. szírt, tejet tudnak adni az ország asztalára. En ugy látom, ahol az állatokat szeretők emberekre van bízva az állomány, ahol nem sajnálják a takarmányt és idejében gondoskodnak annak beszerzéséről, ott a hiba jóra fordul.

En a Dózsa termelőszövetkezetben három és fél évig tehenészet voltam. Ma elnöke vagyok a szövetkezetnek. A szarvasmarhadállományt, amikor átvettem 1950-ben, teheneként évi 1400 liter tejet tudtam elszámolni, az 1951-es esztendőben már 1500 literre növekedett az átlag, 1953-ban már 1800 literes állagról tudtam beszámolni. Minden évben száz százalékos volt a szaporulat. Fokozatosan feljavítottam a szarvasmarhadállományt, mert bizony az az nem lehetett dícsérendő, amikor átvettem.

A tehenekkel való megfelelő ápolás, a jó takarmányozás, a pontos időben történő fejés és etetés-utalás azt eredményezte, hogy az 15 literes napi átlag 8 literre emelkedett. A tehenészetünk most vállalja, hogy a kongresszus tiszteletére 12 literre emeli fel a fejési átlagot.

Elhatároztuk, hogy bevezeljük az egyedi takarmányozást is. Há-

rom tehenet választottunk ki, a napi tejtermelésük 10-10 liter volt. Most arról számolhatok be, hogy az egyik tehen már 20, a másik 25, de a legjobb tehenünk 27 liter tejet ad egy nap. Ezeknél a teheneknél az egyedi takarmányozás mellett a napi háromszori fejést is bevezeltük. Később, ha elegendő zöldtakarmányt is tudunk adni, rátérünk a négy-szeri fejésre. A mi eredményünk meggyőzte a tehenészeket az egyedi takarmányozás nagy hasznáról, a háromszori fejés előnyéről.

A Néplap újján hívom fel a termelőszövetkezeti vezetők, a tehenészek figyelmét arra, hogy a jó állagudozással sürgősen számolják fel a lemaradást, saját jóvádelmüket gyarapítsák ezzel. Térjenek át az egyedi takarmányozásra, a háromszori fejésre. Ilyék meg eredményeiket, hogyan, milyen módszerrel értek el kiemelkedő tehozamokat. Tanuljunk egymás tapasztalataiból.

A jó termelőmunka mellett a begyűjtésben is élre tör Hajdúdorog

Hirt adtunk arról, hogy Hajdúdorogon a termelési bizottság jó munkája eredményeképpen — termelőszövetkezetek és egyéni gazdálkodók jó felkészültek a termelés nagy tavaszi csatájára. Sok segítséget adott ehhez a községi tanács is. Volt azonban egy súlyos hiba a tanács munkájában: elhanyagolta a begyűjtést. A megyei tanács segítséget adott ennek kijavítására. A községi pártbizottság is elhatározta, hogy fokozottan támogatja a tanácsot — jó agitációs munkával — a község begyűjtési tervének teljesítésében. Munkához is láttak. A pártbizottság felhívta a párttagok figyelmét az állammal szembeni felelősségük teljesítésének fontosságára. A tanács végrehajtó bizottságának tagjai pedig a hátra-

lékos tanácsokkal beszélgettek, nem méltó a dolgozók kötelezettségének maga sem tesz eleget.

Hajdúdorogon február negyedik hetében 20—25 kiló tej és 30—40 kiló baromfi gyűlt be naponta. A tanács funkcionáriusai tervet készítettek, ki kivel beszélget el, ki melyik hátralelőst figyelmezteti beadásiának teljesítésére. Az eredmény: március elején naponta 190 200 kiló tejet és 350—400 kiló baromfit adnak már be a községben. A többi cikke begyűjtése is jobban megy, mint eddig.

A hajdúdorogi dolgozó parasztlakó elhatározták, hogy követik Kaba példáját. A tanács megjavítja a dolgozókkal szembeni kapcsolatát, mert ez a „titka” a jó termelési és begyűjtési eredményeknek.

Kreybig Lajos Kossuth-díjas akadémikus tanácsai a nitrogénfejtrágyázás végrehajtására

Őszi vetéseink a kedvezőtlen őszi időjárás és az eddigi téli időjárás viszonyok miatt sokat szenvedtek. Azonkívül őszi vetéseinknek egy része rossz elővetemény után került a földbe és miután talajaink nitrogén utánpótlóképesége általában csekély, megteelő őszi gabonatermesre csak abban az esetben számíthatunk, ha minél kiterjedtebben és okoskerűben végezzük a nitrogénfejtrágyázást. Ezért kívánatos azokat az irányelveket közzélni, amelyek a nitrogénadagolás érvényesítését a legbiztosabban elősegítik.

Amikor a föld már annyira szikádkád, hogy a csizma nem lesz sáros, vagy amikor a föld fagyos, első teendőnk legyen azonnal megkezdeni a fejtrágya kiszórását. A rendelkezésünkre álló nitrogénműtrágya hatását fokozhatjuk azzal,

ha teljesen érett istállótrágyával, vagy komposztalattal anyagot keverve szórjuk ki. Érvényesülése rövidesen láthatóvá válik, amint a növény életfolyamata megindul, de a tulajdonképpeni nagyhatás akkor fog a legjobban kifejlődni, amikor a szárbaindulás és virágzás folyamatban van.

Különösen felhívom a termelők figyelmét arra, hogy a rossz elővetemények után fog majd erősen megnyilvánulni a nitrogénműtrágya kedvező hatása. Ezért főleg a kukorica és répa után vetett búzáknál a nitrogén fejtrágyázás feltétlenül szükséges. Nitrogén műtrágya alkalmazása nélkül megteelő termésre a termelők az ilyen területen nem igen számíthatnak.

Kreybig Lajos
Kossuth-díjas akadémikus,

Példáttan hanyagság az árkusi állami gazdaság traktorainak javításánál

A mezőgazdasági gépek idejében és jó minőségben való kijavítása alapfeladata annak, vagy a gazdaság tavaszi szántás-vetési tervét eredményesen teljesítse. A hosszú és kemény tél miatt kevés idő áll már rendelkezésre és éppen ezért a gyors munka megköveteli, hogy a mezőgazdasági gépeket minőségileg kifogástalanul javítsák, nehogy a rosszú javított gépek akadályozzák a tervteljesítést.

A több ezer holdas árkusi állami gazdaságban nem gondoltak erre. A téli gépjavitásnál a felelőtlenség és példátlan hanyagság azt eredményezte, hogy most a téli gépjavitási határidő letelte után egy héttel, a kijavítottak jelentett gépeket újra kell javítani. A gazdaságban bizottság járt a napokban és megállapította, hogy a gépjavitóműhely munkáját nem irányították megfelelően. A műhely előtt az olvadó hó alól az alkatrészek tömege került elő.

Kiderült az is, hogy a téli gépjavitás megkezdésekor nem vettek fel jegyzőkönyvet a szétbontott erőes munkagépekről. Így azután nem is tudhatjuk pontosan, hogy milyen alkatrészekre van szükség, mit kell kijavítani.

A munkának ez a szervezetlensége nem tűnt fel a földművelésügyi minisztérium szakértőjének sem aki a gazdaságban a tél folyamán a gépek javítását ellenőrizte. A gazdaság vezetői szerint a me-

zőgazdasági gépeket kijavították, azok üzemképesek. A gépek átvételről jegyzőkönyvek készültek. Sok aláírás bizonyítja, hogy a gépeket kijavítva átadták. Azt „bizonyítják” a jegyzőkönyvek, hogy a gépek üzemképesek. Aláírta a gépcsoport vezetője. A szerelők és a gépekkel dolgozók is úgy találták, hogy minden gép üzemképes.

A helyzet ezzel szemben az, hogy ha a traktorokat így állítják a bázisdába, egymásután álltak volna le a legszorgosabb munkaidőben a hiányos javítás következtében. Ha az a későbbi szemle, nem fejezi fel a gépjavitásnál elkövetett hanyagságot, hatalmas kára származott volna a gazdaságnak.

A legutóbbi szemle eredményéről készült jelentésben ez olvasható:

„A gépjavitó részleg dolgozói megkérdésünkre azt mondták,

A „Néplap” postájából

A folyási földművelészet vezetője a dolgozók jobb ellátásáért harcol. A megtartott szövetkezeti közgyűlésen a szövetkezet vezetője megígérte a tagságnak, hogy minden beruházási összeg nélkül építet egy jégvermet és kitermelik a nyárra szükséges jeget.

A szövetkezet vezetője megtartotta ígéretét, Februárban

Hajdu István és Hajdu József vezetésével a szövetkezet vezetője és tagsága megépítették a jégvermet, kitermeltek a jeget. Nyárra biztosítva van Folyás dolgozói részére a hűtött ital és gondosan kezelt élelmiszer.

Munkájuk után példaképpül állíthatók a megye valamennyi szövetkezte elé.

Szűcs Lajos
JÁSZÓV dolgozó, Polgár

Párt és pártépítés

A tanácsok pártellenőrzése a debreceni járásban

Már negyedik esztendeje, hogy a tanácsokban ölt testet a dolgozó nép hatalma. Hogy tanácsaink betölthessék szerepüket, mind jobban teljesíthessék fontos feladataikat, a párt adja meg tartalmát, lendületét munkájuknak.

A debreceni járásban ezek a kívánalmak, feladatok csak többé-kevésbé valósulnak meg. Pártszervezetünk a járás községekben legtöbb helyen megelégedésen irányítják az államhatalom szerveit. Ahol a pártszervezetek jól végzik ezt a feladatot, ott kevés hibával végzi munkáját a tanács. A pártszervezetek és a helyi tanácsok közötti jó kapcsolatot elsősorban az alapvető fontosságú tényező, hogy a munka az államigazgatás, a dolgozó nép ügyeinek intézése zökkenőmentesen folyjon.

Józsa községben például a pártszervezet nem fukarkodik a segítségnyújtással. Kovács Antal elvtárs, a pártszervezet titkára nem olyan módon segít, hogy elvégzi a tanács feladatát, hanem helyesen irányítja, segít a problémák megoldásában és a pártszervezet tagságát mozgósítja egy-egy állami feladat végrehajtására. A tanácsot is arra neveleli a pártszervezet, hogy egy-egy törvényes intézkedést felvilágosító munkával ügykezelésnek a lakosság között megértetnie. A tömegek közötti jó munka eredménye már a múlt esztendőben is megmutatkozott. Józsa község például adóbevételi tervét 73,4 százalékra teljesítette, a debreceni járás átlagos 50,7 százalék állagával szemben. A begyűjtésben hasonló jó eredményeket ért el, hiszen a járás területén mindig az első helyen állt.

Igen helyes a pártszervezet irányítása Nyíraczádon. Ebben a községben is jó a tömegek közötti munka. A tanácsnak adott kellő segítséggel, türelmes felvilágosításával, ha a lakosság ismeri a törvényeket, ritkán fordul elő, hogy valaki megsértene ezeket. De a tanács elnöke és az apparátus tagjai is vigyáznak arra, hogy minden esetben a törvényesség a dolgozó nép érdekeinek megfelelően dolgozzanak.

Az ilyen együttműködés a pártszervezet helyes irányítása szükséges és elengedhetetlen ahhoz, hogy a tanácsok saját lábukon álljanak, minden intézkedésükben a törvényeket és a lakosság érdekeit tartás szem előtt. Nincsen arra semmi szükség, hogy a pártszervezet „fióktanács” legyen, hogy átvegye a hatósági feladatokat és az ügyvezetést állami ügyeket intézze. Ilyen helytelen a pártszervezet irányítása Hajdúhadház községben. A párttitkár elvtárs időnként olyan ügyekben, amely a tanács feladata volna. Például szőlőkaró ügyekben, vagy az iskola tüzelője ügyében, ami tulajdonképpen a tanács hatáskörébe tartozik.

Ugyanakkor elnézi, hogy a tanács végrehajtó bizottsága már legább öt határozatot hozott a Pelelői termelőszövetkezetből kilépő dolgozó parasztlakosság ügyének rendezésére. De úgy látszik, hogy még egy néhány határozatnak szülnie kell, mire ez végleg megoldást nyer. Pedig a törvényesség és a saját határozat tekintélye azt kívánja, hogy az ilyen ügyekben sürgősen intézkedjenek, hogy a lakosság bizalma a tanácsban megmaradjon. A határozatok annyit érnek, amennyit abból végrehajtanak. Hajdúhadházban a tanács pártirányításának szerepét nagyon tévesen fogja fel Bartha Miklós elvtárs. Ezt mutatja a januári tanácsülésen történt eset is. Ezen a tanácsülésen az egyik tanácstag a beszámoló után felszólalt és javaslatot tett a tanács elnökére, különböző problémák megoldására. Bartha elvtárs ahelyett hogy ezeket a javaslatokat kellőképpen értékelte volna, kijelentette a tanácsülésen: ezután a felszólalásokat neki kell bemutatni,

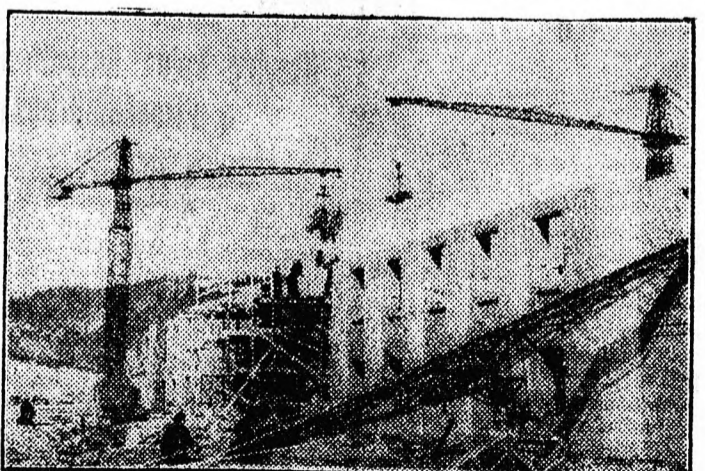
így tehát előre le kell írni és az általa jóváhagyott felszólalásokat lehet emondani. Ez súlyos megsértése a tanács jogainak és teljesen helytelen, téves fel fogás a párt irányításáról.

A debreceni járásban általános jelenség — ez alól csak néhány tanács kivétel — hogy a végrehajtó bizottság határozatát nem ismerik fel kellőképpen a tanács apparátusában dolgozókkal, vagy mert hirtelkés alatt örök, vagy hanyagság miatt. Így a határozatok nem válnak közös ügyvé, nem tud rá megelégedően mozgósítani a tanács apparátusa, a tanács tagjai, az állambizottságok és az aktívák. A leglényegesebb hiányosság az a tanács elnöké — talán — még most sem érti a termelési bizottság fontosságát. Bár létrejött a termelési bizottság, de nagyon érzik rajta, hogy ezt a szervezetet — amelynek igen nagy jelentősége van a párt és a kormányprogram végrehajtásában — nem a falugyűlésen választották meg, a dolgozó parasztlakosság pedig a párt és a kormány határozata egyértelműen kimondja, hogy a dolgozó nép anyagi és kulturális életszínterének emelése, széles népi egységgel lehet csak megvalósítani és ehhez kölcsönös megértés szükséges a tanácsok között. A termelési bizottság Tételason azért nem tölti be feladatát, mert a tagság lényegesen nem vesz részt közéletben a mezőgazdasági területen. Ezért felelős a helyi pártszervezet, a tanács, de a járási bizottság is.

Végezetül, de nem utolsó sorban a tanácsok kultúrnelvételei feladatáról kell néhány szót szólni. A szocializmus építése a dolgozó nép anyagi és kulturális színvonalának fokozatos emelése: egy és ugyanaz! Az új technika megismeréséhez, a szocialista társadalom felépítéséhez, a mezőgazdaság felvirágztatásához kiművelt emberek millióira van szükség, akik önként, lelkesedéssel, összefogással a hazai nagy ügyet az egyéni érdekekkel, teljes szívvel tudnak nagyot és szépet alkotni.

Ennek jelentőségét sem értik még sok helyen a tanácsok. Például Nyíraczádon — ahol egyébként a tanács jól végzi munkáját, jó kapcsolata van a lakossággal — az elnök elvtárs nem tudja azt, hogy a községben van-e kultúrügy, vagy egyáltalán készülnek-e a községben a kultúrversenyre. Pedig ahol a kultúr munka a szik, vagy fel sem támad, ott tartósan jó eredményeket nem lehet elérni.

A kujbisevi vízierőmű építkezésén

A kujbisevi vízierőmű építkezésén nagyméretű lakóház- és jóléti építkezés folyik. Több száz család kapott már lakást. Új kulturális klubok, üzletek, éttermek, gyermekotthonok, bölcsődék, iskolák, kórházak és egyéb kulturális jóléti intézmények állnak az építőmunkások rendelkezésére.

A képen: új lakóházak építése.

Egy népnevelőértékelés néhány tanulsága

Pártunk Központi Vezetőségének a népnevelőmunka megjavításáról szóló határozata megállapítja, hogy „pártszervezetünk még ma sem fordítanak kellő figyelmet a tömegek hangulatának, véleményének folyamatos megismerésére.” A határozat a mezőgazdaság nagyszerű programjának végrehajtása feladatát tekintve jelöli meg és egyben pártbizottságaink és pártszervezetünk legfontosabb feladatává teszi a népnevelőhálózat megerősítését. Falun különösen a pártkivül dolgozó parasztlakosság álló népnevelőhálózat kiépítését.

A népnevelők irányításának, tanításának, nevelésének fontos formája és helye a népnevelőértékelés. Itt ismerjük az alapszervezet titkára a népnevelőkkel a kormányprogram végrehajtásának legidősebb kérdéseit. Elvileg is megmagyarázza egy-egy feladat összefüggését a nagy céllal: a szocializmus építésével, a dolgozó anyagi és kulturális szükségletei biztosításának feltételeivel.

A népnevelőértékelésen nemcsak a népnevelők, de a pártvezetőség, a pártszervezet titkára is tanul. A népnevelők elmondják észrevételeiket, tapasztalataikat, tolmácsolják a dolgozók hangját, kívánóságát, hangulatát. A pártvezetőségnek ezekből a tapasztalatokból kiindulva kell meghatározni a pártszervezetnek, a tömegek között végzendő felvilágosító és nevelő munkáját.

A balmazújvárosi II-es alapszervezetben 30 népnevelő gyűjtötte össze csütörtök este. Nagyrészt dolgozó parasztlakosság, néhányan a községi termelési bizottság tagjai.

Még nem jutottak miről lesz szó ezen az értekezleten. De azt tudták, hogy mi foglalkoztatja most a falut, miről beszélgetnek egymás között az emberek. És éppen ez a lényeg. A népnevelőknek mindenről kell tudni, ami a területükön történik. Az itt megjelent népnevelők tudják is. Harangi János, a termelési bizottság elnöke viszi a szót.

Itt a tavasz, a mal újságban olvastam, hogy Nyíradonyban a homokos részen már szántanak. Ha ilyen jó idők járnak, pár nap múlva Újvároson is meg lehet kezdeni a szántást.

Megkezdendék — ezől közbe Taar János — csak még mindig nincs rendezve a szövetkezetből kilépett parasztlakosság ügye. Itt, például P. Juhász Istvánné és Tóth Józsefné, akik az Október 22-ből léptek ki, de földjük még most sincs kimérve. Pedig lett volna rá idő.

Mások azt kifogásolják, hogy a szőlő kilépettek rosszabb földet kaptak, mint amilyet bevitték, azt is sok darabban. Van, aki a műtrágyáról, a vetőmagcseréről feltételeiről kérdezget. Így telik az idő az értekezlet megkezdéséig.

Béres Bálint elvtárs, az alapszervezet titkára két napirendi pontban ismertette a népnevelők feladatait. Beszélte arról, hogy a tavaszi munkára való felkészülésnél elmaradás van. 1300 holdra lehetne tavaszi búza vetőmagot igényelni, de eddig még csak 80 holdra van jelentkező. A trágyázás sem halad kielégítően. Az egyénileg gazdálkodók mindössze 92 holdon végeztek el a felültrágyázást. A termelőszövetkezetek sem állnak valami jól.

Majd a begyűjtés feladatait ismertette, megemlítve, hogy a tojásbeadásnál elmaradás van, amit hamarosan be kell hozni. A másik napirendi pontban a

pártkivül terjesztéséről beszélt röviden, majd hozzászólásokat kért.

Egy falusi népnevelőértékelésen természetes olyan kérdéseket kell foglalkozni, mint amikről Béres elvtárs is beszélt. A népnevelők ezt maguk is tudják, hiszen már az értekezlet előtt ilyesmire beszélgettek.

A hiba ott van, hogy Béres elvtárs, aki alapszervezet titkára és hivatojt lenne arra, hogy ne csak a feladatokat sorolja fel, de magyarázza is meg, hogy mit jelent pl. Zabos Imrénék, ha az első negyedében beadja a sertésel, vagy mit veszt mázsákban Kecskés Imre, aki a falu alá hordta ki a trágyát, mert a földje messze van.

Meg kell magyarázni a dolgozó parasztlakosság, hogy a beadás teljesítése az ő érdekük is. Meg kell győzni őket a feladatokról — mondotta nem egyszer Béres elvtárs. De egyetlen egyszer sem mutatott példát arra, hogyan kell hát érvelni.

Az ilyen biztatgatás nem sokat ér. A népnevelők azért mennek az értekezletre, mert tanulni akarnak, politikai irányítást várnak a pártvezetőségtől. Hogy ez mennyire így van, azt bizonyítják az elhangzott kérdések különösen a begyűjtésről és a szőlő kilépett tagok ügyével kapcsolatban.

Béres elvtársnak nem volt igazsága, amikor az egyik felszólalásra így válaszolt: *Mi nem akarunk sokat vitatkozni senkivel, hanem megmondjuk, hogy ez így és így van, ezt így kell csinálni, mi nem rimánkodunk senkinek.*

Mi sem helytelenül, mint az ilyesféle nézet. De igen nekünk vitázni, érvelni kell. Számokkal, tényekkel, példák erejével kell meggyőzni a dolgozókat ügyünk igazáról. Nincs annál nagyszerűbb feladat, mint a tömegek meggyőzése, nevelése. Ez pedig a népnevelők feladata.

A balmazújvárosi II-es alapszervezet népnevelői szívesen mennek ki a dolgozó parasztlakosság közé, hiszen nagyrésztük az is. Közülük valók. Harangi János, Taar Jánost, Szász Gábornét és a többieket mindig szívesen fogadják a kisgyűléseken. Bátoran és őszintén megmondják véleményüket, panaszait. De nemcsak elmondják, hanem orvoslást is várnak rá. A pártvezetőségtől, a pártszervezet titkárának az a feladata, hogy a dolgozók minden jogos igényére, panaszára feleljen meg és segítsen nekik, ahol csak tud.

De a népnevelőknek nemcsak a panaszokat, az észrevételeket kell meghallgatni — hanem Béres elvtárs véleményével ellentétben — beszélgetni, vitázni kell a dolgozókkal, megértetnie velük pártunk politikáját. A népnevelők pedig ehhez a pártvezetőségtől várják a segítséget. A népnevelőértékelés célja nem csupán a feladatok felsorolása, hanem a népnevelők elvi felkészítése a kisgyűlésekre, az egyéni beszélgetésekre. Béres elvtárs két napirendi pontban „számolt” be az értekezleten, de nem adott elvi, sőt gyakorlati segítséget ahhoz, hogyan végezzék a népnevelők munkájukat. Beszámolóit általában a választott szervek felé (pártvezetőség, pártbizottság) ülésen tartanak. A népnevelőértékelésen egy-két időszerű kérdést kell elvileg megmagyarázni a népnevelőknek s egyben megintani őket arra, hogyan végezzék munkájukat gyakorlatban is. A hosszú, unalmas beszámoló helyett rövid, tartalmas magyarázatot várnak a népnevelők, mert ebből tanulnak, ez ad segítséget munkájukhoz.

A vonat e ratogással ket. Mint k vonult el a noki Tisza e majd Török zett. Kiss L forró homlok hez szorítva kojt, de még vidéket. Két ernyője alá táblák sorf zöld sávjai v forgóablák Fönt, mint e a júliusi nap

No még docta a mérre cenbe érkezt Vajjon, milyet tájas az új ien lesz az a kollektiva élé képzelte a Jászberényből lédre. Az is mmas” pillanát millió forintos épióipari vált teni sürgösen. a vállalat más tejenkedve né ez akar il v kérdeztek egy az egyszerű. Különb fiúk t máz között emle 61.3. Épióipari

A megszokott ki újabb megbe sére. Lohol és a vonat. Az új munkái ipari Vállalat va keveset talá tüzemről. Nagy met a láthatár ügykezett gond re is a kibontó nálat szemre. állt, a peronra íta ingét és na. enyhébb és az. mosoly keresed ízgáalom, majd den kiderül!

Az első napot sem pihenéssel tozás és vajudas rongot az új hely. A korszer műhelyek ugyan nőt, szélesedett de azért a régi egyszerűen mag röl lépésre lehet elhódítani. Mind egy ócska, kimu táló berregett. t talyozott, a szül szemszerkeze; h szőr még ezt sen előt, hol megia varja, a karban nem kis „örömé megállt a gép e vetve ezt az ócs ját”. Nem, ez né vább — állapító Így csak a rez. költség nő rends kedett, hogy álli Heiyette egy mo rú kavicsrostaló 31/2. Épióipari rosta köztét há szemfajának m totta be. Azóta né! kérszerte, há sabb a kavicsros A selejtés áru az alul homorú kéltebbes csiszó találta Kiss elv sebb módszert. együtt egy igen gépe; szerkeszt szor 20-as selejt szor 20-as moza

NYOLC HÓNAP MÉRLEGÉVEL

A vonat egyhangú, megszólaltatással falta a kilométereket. Mint két hatalmas vasikóli vonult el a szemek előtt a szonoki Tisza híd, aztán Szajol, majd Törökszentmiklós következett. Kiss László építésmérnök forró homlokát a hűs ablaküveghez szorítva figyelte a megszokott, de mégis folyton változó vidéket. Két oldalt a láthatár két ernyője alá térte szűke búzatáblák sorakoztak, kukoricák zöld sávjai váltakoztak a napra, forgóábrák sárga egyvelegével. Főnt, mint óriási izzó korong, a júliusi nap janyérja fénylött.

— No még egy-két óra — gondolta a mérnök — aztán Debrecenbe érkezünk velünk a vonat. Vajjon, milyen lesz majd a fogadtatás az új munkahelyen? Milyen lesz az üzem, az igazgató a kollektíva? A mérnök maga elé képzelte azt a napot, amikor Jászberényből helyezték át Ceglédre. Az is meglehetősen „izgalmas” pillanat volt. Egy nyolcmillió forintos deficittel dolgozó építőipari vállalatot kellett segíteni sürgősen. Egy-két hétig még a vállalat műszaki dolgozóit is hiányzóval kellett megmozdítani. Különbő fiúk bicskaja is beleért már az ilyesmibe!

Persze, ő mindenfajta maradjaló előítélet ellenére sem vallott szegényt. Csakhamar ráncba szedte a zillát pénz- és bértügyeire, olyan versenyt szervezett, amely megmozgatta a vért az emberekben. S aztán? Ifogy mi történt? Hájj alig telt el egy hónap, már az ország legjobbjai között emlegették a ceglédi 64/3. Építőipari Vállalat nevét.

A megszokott fészkekből repült ki újabb megbízások teljesítése. Lohol és igyekezik vele a vonat. Az új állomás: Debrecen. Az új munkahely: Cementárui Vállalat. Öszintén megvallva keveset ismert meg arról az üzemből. Negyven keveset. Szemét a láthatár távlatába firta, figyekezett gondolatban már előre is a kibontó épületet körvenyelt szemre nézni. Aztán futott, a peronnal lepet. Ligyombolta ingét és nyugodt szippantott az enyhébb és szebb levegőből... Bajusza alatt lassan a s huncut mosoly keresedett: csak semmi izgalom, majd a vállatánál minden kiderült!

★
Az első napok persze korántsem pihenéssel teltek el. A változás és vajadás állapotában forrongott az új debreceni munkahely. A korszerű, egészségesebb műhelyek ugyan már elkészültek, nőit, szélesedett az anyagterület, de azért a régi sem adta meg egyszerűen magát. Csak lépésről lépésre lehetett tőle valamit elhódítani. Mindjárt az udvaron egy ócska, kimustrált kavicsrostáló berregett. Csak kétfelé osztályozott, a szükséges hat fajta szemszerkeze helyett. Legtöbbször még ezt sem bírta, mert hol eljött, hol megmozdult egy-egy csavarja, a karbantartó lakásokban nem kis „öröme”. Kiss elvtárs megállt a gép előtt, szemüvegére vette ezt az ócska „Nőé birkáját”. Nem, ez nem lehet így tovább — állapította meg rögtön. Így csak a rezi, a termelési költség nő rendszertelenül. Injektedett, hogy állítsák le a gépet. Hejyette egy modernbb, korszerű kavicsrostalót szerzett be a 31/2. Építőipari Vállalattól. A rosta között hat rekeszre (a hat szemfajtanak megfelelően) osztotta be. Azóta a régi módszerrel kétszerte, háromszorta gyorsabb a kavicsrostálás üteme.

A selejtés áru hasznosítására, az alul homorú mozaiklapok tökéletesebb esziszolására is megteremtődött a leghelyesebb módszer. Több dolgozóval együtt egy igen ötletes levágógépet szerkesztett, mely a 20. szor 20-as selejtés lapokból 10. szor 20-as mozaiklapot állított

elő. Előtte, ha a mozaikok valamelyik oldala meghibásodott, már nem volt hasznosítható, leggyöbbször selejtbe ment. A gép beállításával mindez a múlté lett. Csak februárban 8000 darab eddig értékesíthetetlen mozaiklapot vágtak le a géppel.

Az alul homorú esziszolásnál a kézi erőről jérték át modernbb gépi rendszerre. Egy forgótengely beiktatásával ma már ötszörte gyorsabban megy ez a művelet, mint akár 1953 októberében. Arról nem is szólva, hogy így a felület is tökéletesebb, s jobban tudják teljesíteni a minőségi követelményeket.

Az üzem — ez a két évvel ezelőtti még öröklő szegénykező vállalat — hamar megérezte az új és lelkes szakember jelenlétét. Lassan, de biztosan kikerült a hullámvölgyből. Megtanult járni, megízlelte a jó munka boldog és megnyugtató örömeit. Az üzemből járva kelve mindenki büszkén és öntudatosan újságolja: „Ugy nézzen ránk elvtárs, hogy mi már háromszor szereztük meg az üzemi felvétel Debrecennek. Kétszer másolokok voltunk, egyszer pedig az első helyre szereztük meg. Teljesítményünk? Azt is megmondjuk: 1953 harmadik és negyedik negyedévében egyformán 144 százalékra teljesítettük a tervet...”

Ebben a sikerben pedig osztályrésze van az üzem főmérnökének is! Ez a csöndes, nyugodtarcú, két gyermeket nevelő szakember jelenleg is nagy dolgokban jár a

fejét. Harc, cselekvés: ez a kelető az ő életjele. Akkor érzi jól magát, ha tenni, munkálkodni kell. Soha nincs az elértjele megnyugodva, mindig többször, mindig tökéletesebbre törekszik. A pártkongresszus tiszteletére az igazgatóval és a többi műszaki dolgozókkal karöltve, azt a felajánlást tette, hogy továbbra is felfelé ivelő úton vezetik az üzemet. Korán sem könnyű, egyszerű dolog ez. Februárban anyag- és szállítási nehézség miatt alaposan lemaradtak, közel másfél millió forint értékű áruval tartoznak most a népgazdaságnak. — Behozni a lemaradást, becsülettel teljesíteni az első negyedévi tervet — ez most az üzemből a legfontosabb feladat. — És míg a duruzsoló vibrátorok, halkán búgó csiszológépek, készülő kútyűrűk mellett ennek a harcnak izgalmas nagy ütközete folyik, az üzem fiatal főmérnöke már a holnapra is gondol. Az osztályozott kavics befogadására egy „Szávó” rendszerű nagy tartályt tervez, az udvarj máris csillékel, apró kis gömzözdönnyel képzeli el, mely a szállítást egycsapásra oly könnyűvé és korszerűvé teszi. Hogy mindez megvalósul, erre Kiss elvtárs fáradhatatlan alkotókedve a legfőbb biztosíték!

Munkájáról, tetteiről az újságok még keveset írnak. Pedig megérdemli. Egy ő azok a becsületes műszaklak közül, akik a nappal együtt a népért dolgoznak a szocialista Magyarországot.

Egy egészségügyi dolgozó beszámolója koreai élményeiről

A magyar szovjet barátsági honvédek keretében igen érdekes előadást rendeztünk vasárnap délután 4 órai kezdettel a városi MSZP egészségügyi szakosztálya és a Magyar Szovjet Társaság színházának nagyteremében.

A rendezvény keretében Fazekas Éva, a Magyar Vöröskereszt Orszá-

ros Központjának egészségügyi dolgozója tart előadást. Fazekas elvtársnő kint járt Koreában és az ott szerzett rendkívül érdekes élményeit és tapasztalatait mondja hallgatónak. Előadását filmvetítés követi. Az előadás rendezői mindenkit szeretettel várnak. Belépődíj nincs.

TIZ PERC ÁRA

A dolog rendszerint azaz kezdődik, hogy reggel el kezd esődni az ébresztőóra. Az álmából felriadó ember előbb csak valamit távolról, sejtelmese esőrpömpölést hall. Az óra csörög. De hogy esőrrög!... S az ember határoz. Ki ugrik az ágyból? Vannak ilyenek is. Azonban a többség egy tétova, de hajósos mozdulattal elhallgatja „azt a vacak vekker” és csukott szemmel morgogja, vagy csak gondolja:

— Ahhh... no... szundikálók még öt-tíz percet...
Itt kezdődik a baj. Merthát ezek az „öt-tíz percet” rendszerint nincsenek „belealkalmazva” a reggeli időbeosztásba. Felkelés után aztán következik a „hajrá”. Gyors mosdás, ideges öltözködés (rendszerint pont ilyenkor szakad el a cipőfüző), válik meg a ruhától (a gomó). Villámreggeli, rendszerint hidegen. Aztán reggeli futódedzés az utcán. A villamos pont ilyenkor éppen az orra előtt megy el az embernek. Utközben jut eszébe, hogy ezt, vagy azt otthonfelejtett. Egyszóval bosszúság és vesztőség lépten nyomon. Ráadásul az üzemi blokkoló óra 10 perc késést „örökít meg”.

Az idő múlása megszépíti az emlékeket. Egyes emlékeket elég gyorsan. Legtöbb elkésző pirulva lép be munkatársai közé: szegénykezik. Delfél — miután átessett az első „fejmosáson” — ko-moly megbánással határozza el, hogy soha többé nem készíti el, csak 4 dolgozó készíti 10 percet hajításában!

Műszak vége felé azonban már csak felfortyan, ha valaki meg merészel említeni a késést. Hazafelé menet meg már észbe se jut. A „vacak vekker” felhúzása közben átvillan ugyan az agyán: — elkéstem... de csak lelkisimulón mosolyog: — Ugyan. Mit számít az a tíz perc?!

...mit számít!? Nem sok időbe telik kiszámítani.
Kedves Elkesők, álljunk csak le néhány percre és beszéljünk erről a „mit számít”-ról.
Legyünk először „anyagi emberek”. Elő a papírt, ceruzát — számolgassuk a dolog anyagi részét. A Dohánygyárban Nyírí Jánosné a vágóosztály dolgozója 20, özevgy Takács Andrásné, ugyancsak a vágóosztályról 10 és Papp Antáné a csomagolóból 10 percet késést. Három dolgozó miatt 40 perc kiesett a termelésből. Ez pénzre átszámítva: 28 forint kárt jelent a gyárnak, ennyivel csökken a vállalat termelési értéke, ennyivel kevesebb dohány és cigaretta jutott aznap a fogyasztóknak. Pedig 28 forintért elég sok cigarettát kaphat az ember: 350 Munkást, 232 Kos-sulhot, 200 Ótéves Tervet, és így tovább!

De megkérőztették az elkésők saját magukat is. A negyven perc miatt 2 forint 20 fillérrel lett kevesebb a fizetésük. Hogy ez nem is olyan sok? Nem — de csak még a másodpercek is kincseket érnek nagyszerű terveink végrehajtásában!

Ma nyílik meg a ruházati kiállítás

A Könyvüipari Minisztérium rendezésében március 7-től 10-ig rendezett ruházati kiállítás ma nyílt meg kapuit Debrecenben. A Központi Kultúrotthon hatalmas helyiségét (Arany Bika) teljesen betöltik és elfoglalják azok a szebbnél szebb szövetminták, ruhamodellek, kötött és cipőipari termékek, melyeket a magyar könnyűipar ez év második felében gyárt majd.

A bemutatón a ruházati ipar 1954 második felére készített női, gyermek és férfiruha modelljeit mutatják be a nagyközönségnek. A kiállítás és ruhabemutató azt célozza, hogy a dolgozók csaknem felével a gyártási időszak megkezdése előtt megismerkedjenek az új mintákkal, modellekkel és közvéleménykutató lapok kitöltésével tájékozottassák az ipar és kereskedelem illetékes szerveit, mit javasolnak gyártásra, mit nem.

Asszonyok készülődnek a nőnapra

Egy nap válasza el bennünket március 8-tól, a Nemzetközi Nőnapról. Milliós és milliós asszony készül erre a napra. Munkával, harccal!

szenvedni, húzni a keserves sors nehéz igáját. Harcolunk érük! Most több termeléssel bizonyítjuk be, hogy küzdünk jobb létükért.

Nem beszél magáról, beszéljenek helyette a tettek, a sokatmondó számok. Az MDP III. kongresszusa tiszteletére vállalta, hogy 135 százalékos mennyiségi és 99.8 százalékos minőségi munkát végez. Ez számára nemcsak ígélet, hanem valóság is. A gépe is mintha azt zúgná: előre... előre. A cérnaorsó is vidámban táncol a gépén, százalékgrafikonja pedig napról napra kúszik felfelé. Jövőn túl teljesítette már vállalását. Pénteken is 142 százalékot ért el. Egy reszort munkái nyolc perc helyett 3.9 perc alatt végez el.

Ezek között van Béres Jánosné, a Ruhagyári Kossuth üzemének legjobb dolgozója. Kedves mosolyával magával ragadja az egész szalag asszonyait. Szerelek, tisztelik jó munkájáért. Mint MNDSZ vezetőségi tag dolgozik jobb mint egy éve. Ez alatt az idő alatt is igyekező, lelkiismeretes munkájával többször megbizonyította, hogy mindenkor számlítható rá. Az üzem asszonyai bármilyen problémával keresik fel, azonnal segít rajtuk. Nem egyszer Béres Jánosné segítségével intézték el egy-egy felmerült problémát. Ilyenkor sem bizakodik el, nem elégedett munkájával, mert tudja, hogy sokkal többre is képes, többet kell tennie.

Béres Jánosné nemcsak a társadalmi munkában, hanem a termelés frontján is megállja helyét.

Az üzem asszonyai előtt már röpgyűlésen ismertette a Nemzetközi Nőnap jelentőségét. Deszákát a haza iránti szeretet, a világ asszonyaitól olvashatatlannal összekapcsoló harcos békealkarai hatotta át. Mikor a jötté országok asszonyainak helyzetéről beszélt, szemében harcos tűz égett. „Nem... Nem engedjük őket

★
Kettős ünnep
Nem fiatal asszony már Novák Gyuláné, a Dohánybeváltó dolgozója. Öt gyermek édesanyja. — Világosan élnek emlékeztében az elmúlt rendszer keserves napjai. Akkor, amikor anyai szívét majd szétrepedezte a fájdalom, a féltés, a bánat. De sokszor elismélgette a megszokott és rég megfogalmazott mondatot: „Gyermekeim, mi lesz veletek?” Ő maga is fiatalon, 16 éves korában már megszagolta a dohánylevél erős illatát. Dolgozott, mert tudta, ha élni akar, dolgozni is kell. Elég keserves sors között adott életet öt gyermekének. Bizonytalan jövő állott előttük. És most órá és gyermekeire boldog élet vár.

Novák Gyuláné megbecsült dolgozója társadalmunknak. Az elmúlt évben kapta meg a sztahanovista oklevelet, most pedig március 8-án, akkor, amikor a világ asszonyaival együtt ünnepeket, kapja meg a második ötágú fényes sztahanovista csillagot. Kettős ünnep lesz számára. Mint kétszeres sztahanovista ül majd március 8-án Jőboru Magda elvtársnő előadásán. Büszke is lehet rá az üzem, mert három sztahanovistát nevelt az idel évadban. Makkai Józsefné, Szalmári Mihályné és Papp Verát. Mind a három éppen úgy megállják helyüket, mint tanítómesterek.

Novák Gyuláné elvtársnő tettekkel ünnepli március 8-át, a Nemzetközi Nőnapot. 122 százalékos teljesítését 131 százalékra emeli. Jó munkájával nagyban hozzájárul, hogy az üzem február havi tervét globálisan 115 százalékra teljesítette.

Itt juttunk el, Kedves Elkesők, a dolog másik részéhez: szükség van az, ha másnak kell helyettesíteni dolgozni — tehát szegény a késés is. A kormányprogram megvalósítása megköveteli, hogy pontosan, határidőre végrehajtsuk a terveket. Ez persze lehetetlen szilárd munkafegyelem nélkül. Nemhogy a tízpercet, de még a másodpercek is kincseket érnek nagyszerű terveink végrehajtásában!

★
Két asszony a sokmillió közül, akik termelési eredményükkel adnak hírt a többi ország asszonyainak szolidaritásukról, elválaszthatatlan testvéri barátságukról.

Féltett kincs

Bútorokkal teli kirakat előtt egymáshoz simul fiatal pár áll. Az arcuk mosolya, szemük csillogása, kezük összefonódása elárulja, hogy nemsokára örökre összekapcsolják életüket. Gondolatban már maguk előtt látják kis lakásukat, a csipkefüggönyöket, az új bútorokat, szép boldog jövőjüket.

Kivilágított, zsúfolásig megtelt nézőtérre lépnek. György lesegíti Ilona kabátját, magától is leveszi, térdére hajlítja.

Elsőtételdik. Peregni kezd a film. A „Tavasza a jégén”.

Kint az utcán szinte a mozivászon lepergett kép tárul szemük elé. Onfeloldan, boldogan sétálnak, ardalognak. Már féltőn járnak, amikor György zsebéhez nyúl.

— Elsőpad.
— Nem igaz, ez lehetetlen. — Futógyan végig a gondolat s keze önkéntelenül gombolja a kabátot, keletársz belsejében.

— De hiába, üres — nincs a levetlárcra.

Hirtelen elfeledve mindent, ott hagyva Ilonát, rohan vissza a mozihoz. Végig kutatja a sorokat, megkeresi azt a helyet, ahol ültek.

— Nincs! — Ez marta, tépdeste agyát.

Szomorú estéljük volt...

★
Öreg néni keze lassan öltözik. Alig vannak már a nézőtér, mindenki elcsitult. O is fekete fejkendőjét igazgatja és a kijárat felé siet. Hirtelen megbottlik valaminek: leveletárca.

Hazaér. Egyedül lakik a kis lakásban, gyermekeit már szárnyra bocsájtotta. Fényképek ott sorakoznak az éjjeli szekrényen, nem sokára még egy kerül oda: az ő drága unokája.

A szíjjel nyitott tárcából fénykép hull ölébe. Fekete fejkendőjét néni ábrázol. Sokáig nézi a képet, a szelíd, kedves vonásokat. Hasonlítanak talán egymásra? Nem. Csak ő is éppen olyan egyszerű öregszemély, mint ő. Megfordítja a képet: Drága jóanyám — olvassa a gondosan felírt sorokat. Ebben a rekészben fehér papírlap húzódik meg. Kisimítja, előlvasza: „Igazoljuk, hogy Nagy György kazánkovács tartja a 74 éves édesanyját”.

Sokáig nézte még a kis fehér lapot, de már nem a leíratait olvasta, hanem arra gondolt, hogy az ő gyermekei is gondolnak rá, nem hagyják egyedül. Nincsenek itt a városban, de minden hónap másodikán kopogtat a ajtaján a postás, levelet, pénzt hoz. Ilgenkor úgy érzi, hogy ott vannak körülötte, hogy becézgeti, csökolgatja őket, mint kisebb korukban.

Igazolóanyagok, iratok pihennek ölében, köztük pirosbőrkötésben kis könyvecské: párttagsági könyv. Nem volt ismeretlen előtte a kis pirosbőrkötés. Géza fia is mindig a zsebe felé hordta. Mennyit zsörtölődött azért, mert négyzetleges zacskót kellett csinálni Géza fia pártkönyvének.

A zsörtölődésre Géza csak úgy futólag válaszolt — mert sietett. — Tudod jó anyám mit jelent nekem ez, mennyire szeretem.

Ma élesen visszaemlékezett erre a futó beszélgetésre. Sokáig tartotta kezében a pártkönyvet, az öreg néni fényképét, az eltartásról szóló igazolóanyagot.

Egy gyors mozdulattal, megcáfolva 60 éves korát, tintát, tollal vett elő és írni kezdett.

★
Lassan dőögött a vonat, legelőbb is Nagy Györgynek úgy tűnt. Schögy sem lete helyét. Aklatás-kájából könyvet vett elő. Belelapozott, három perc múlva összezsápta.

— Hogy is volt? — ötlött fel benne azóta már százszor is, de nem tudta nyugodtan végig gondolni, mert mindig egy foglalkoztat: hogy lehetett ilyen feleltelen.

Hátba megtalálják! Öntötte el remény a szívét. Megtalálják, megtalálják, de ki? Az ellenség kezébe is kerülhet a pártkönyvem, az én pártkönyvem. E szörnyű gondolattra még a hideg is végig borsózdolt a hátán.

Nyugtalanúsága, lelkiismeretfurdalása egyre nőtt.

Derengett, amikor megérkezett. Ilgenkor mindig beszokott tért a jótélcán lévő itatolba egy kupica pálinkára, de ma nem tudott volna egy kortyot sem inni. Nem akart emberekkel találkozni.

Máskor örömmel sietett haza délután hordta a téglát, a máltert, fog élni szüleivel, az ő családjával anyjához. Szívesen számolt be Ilonának a gyár munkásai először tartották a gyár munkásai először táncpróbát, itt szavalt életében először.

— Anya ügyis meglátná rajtam. Utja önkéntelenül is az újonnan felépült városi kultúrház felé vitte. „Kultúrház” olvasta a jótísmert feliratot. Mennyi ígért, mennyi szép-ség rejlik már a nevében is. Ezi kis kabátjában ment az iskolába, hogy térdét vörösrre csipte a hideg, emberek százai hallak meg, épülettel fiatalokkal együtt több vasárnap

Szinte egymás után tolnak fel a gondolatok az agyában. Emiéké-holmit s rohantak az övöhelyre. Kellen voltak csak: anyja és ő. Két-leivel nyomorogtak, éheztek. Ami-testvére, apja távol voltak, dolgoz-kis kabátjában ment az iskolába, Süvitettek, fültyöttek a bombák, hogy térdét vörösrre csipte a hideg, emberek százai hallak meg, épülettel fiatalokkal együtt több vasárnap

— Anya ügyis meglátná rajtam. Utja önkéntelenül is az újonnan felépült városi kultúrház felé vitte. „Kultúrház” olvasta a jótísmert feliratot. Mennyi ígért, mennyi szép-ség rejlik már a nevében is. Ezi kis kabátjában ment az iskolába, hogy térdét vörösrre csipte a hideg, emberek százai hallak meg, épülettel fiatalokkal együtt több vasárnap

KEDVES VENDÉGEK

I. V. Makarova
Sztálin-díjas filmművésznő

Szemtől-szemben ülünk Borisz Andrejevvel, a magyar—szovjet barátsági hónap alkalmából hazánkba érkezett szovjet kulturális küldöttség tagjával, az egyik legkiválóbb és nálunk is oly népszerű szovjet filmszínésszel. Ahogy nezzük ezt a nyílttelintett, szinte kisfiúsi mosolyú férfit, szinte filmszerűen perreg előttünk Borisz Andrejevhez fűződő sok-sok élményünk. Látnak a Szibériai rapszódidiában a mindig jókedvő Burmak sófför szerepében, Makszimkában — és látjuk a Berlin eleste nagyszerű hősként Alekszej Ivanov vasöntő felejthetetlen alakításában.

— Hogy tudta ez az ember életre kelteni ezeket a csupa hús-vér figurákat? — kérdezzük önkéntelenül és mintha nekünk válaszolna Borisz Andrejev, úgy halljuk a hangját:

— Minden szerepemben eddig egyszerű jellemvonásokkal felruházott népi alakokat személyesítettem meg: a mai egyszerű ember korársait. Mint színész leggyakrabban kértéle szerepet játszom. Egyszerű szovjet embereket, vagy katonákat alakítok. Voltam már sófför, kombájnvezető, matróz, öntő és katona. Soha nem vittem magasabbra az örmesteri rangnál. Amikor ezt szövattették, azt feleltem rá, hogy abban az egyszerű harcokban benne van a jövő tábornoka.

— Hogyan lett színész?

— Munkásszínjászó voltam jó húsz évvel ezelőt a szaratovi gépgyár kultúrcsoportjában. Fiatal villanyszerelő, akit úgy búcsúztatott akkor egy idősebb kollegám: „Ne felejtšd el, hogy nemcsak egyszerű művész vagy, hanem munkásszínész is. Ne hozz szégyent a márkára.”

Igen, ez a kivételes tehetségű színész — a volt villanyszerelő magában hordta a kommunizmus építésének tábornokát, azt az embert, akinek művészi játéka nemcsak a hatalmas ország fiainak az szórakoztatás és egyben oly felejtetheetlen percek, nemcsak azokat nevelé helytállásra — megdobogtatja a mi szívünket is. A színjászás terén már tábornoknak tiszteljük, azzá formálta az elmúlt két évtized a szaratovi gépgyár egykori munkását.

Mos! a Berlin elesteről beszél. Arról, hogy hónapokan át készült Ivanov vasöntő alakítására.

— Ugy kellett Alekszej szerepét alakítanom, hogy ebben az egyszerű emberek magukra ismerjenek... Büszke vagyok a megtisztelő szerepre. Büszke vagyok arra is, hogy az egyik legfontosabb művészet, a film eszközével mutatott be kortársam alakját, a dolgozó és felszabadító szovjet harcost.

Kedves vendégünk igen jó véleménnyel van a magyar filmekről. Megszerette a szellemes és ravasz Ludas Matyit, s mint mondja, lelkesen lapsoli Derynének és Erkének.

Ludas Matyi alakításának, Soós Imrénék játékára (erelődik a szó).

— Nagy színész lehet belőle, van szíve ennek a fiatalembernek. Igen-igen tehetséges...

Borisz Andrejev
többszörös Sztálin-díjas, az OSZSZSZK népművésze

Borisz Andrejev mellett egy szökekehajú, humortomosóló lány ül — Inna Makarova. Ki ne emlékeznék az „Ifjú gárda” búbajos hősi Ljubakájára. Az volt élete első, legnagyobb alakítása. Az akkor még főiskolás Inna a komszomolka minden jellemvonását, a szovjet fiatalok hőies hazaszerejtét lehelte szinte életként a hősi halál halt Ljuba Sevcova alakjába. Ezért a művészi játékért 1949-ben Sztálin-díjat kapott a szinte gyermekszínész.

Most legújabb alakításáról, Froszka alakjáról beszél, amelyet a „Visszatért szerelem” című filmben elevenít meg. Ebben a két nőalakban van valami közös. Ilyen lehetne a mártírhalált halt Ljubka, ha fiatal életét nem oltják ki a fasiszák. Nézzük ezt a söjétkékrühás lányt és megelevenedik előttünk a film kedves komszomolkája. Csüfolódik az öntelt és néha nyers kolhozelnökkel, perlekedik társaival a fiatalság kedves szerelenséggel, de helytáll férfiasan, amikor az új életről, a gabona betakarításáról van szó.

Inna Makarova pedig beszél közben az alakítás kulisszatitkaival. Egy Gorkij melletti faluban éltek négy hónapig a „Visszatért szerelem” film forgatásá előt. Ott megismerkedett a fiatalság életével, megtanult kombájnt vezetni, hogy szerepét élethűen játszsa. Nehezen ment a kombájnvezetés. Mikor először ült fel a gépre, nem volt ura a kombájnnak és bizony cik-cakban „nyomult” előre a búzatáblában Inna Makarova. „De aztán egyre jobban elsajátítottam a kombájnvezetés mesterségét. Olyannyira...

Most kedves, csendő hangja kacagásba fullad, ahogy meséli a búcsú alkalmával a kolhozelnök dicséretét: „Ne hagyjon itt bennünket, Makarova elvárszó, maradjon itt kombájnvezetőnek. Olyan kitűnő szakember lenne.”

Érthető a kolhozelnök kedves önzése. Valóban olyanok ezek a szovjet színészek, hogy szervesen beillenének a filmen alakított környezetbe, s ezért tudják ezt a nagyszerű alakítást nyújtani, mert ismerik, szeretik a népet, ahonnan származnak, akit alakítanak és akiket játszanak.

Eképzeltük a mi hajdúsági tájunkon Inna Makarovát, ahogy traktorral hasítja a földet vagy nyáron hatalmas kombájnjával takarítja be az új élelet. Szinte szeretnénk meghívni: jöjjön el hozzánk, drága Inna Makarova, legyen a mi vendégünk. Olyan jól odailik a mi Hortobágyunkra vagy a hajdúbüszörményi Vöröscsillag termelőszövetkezet földjére, mint Ukrajna síkságára.

★

Filmej mindenesetre elkerül Debrecenbe. A mozi vásznan keresztül üdvözöljük majd Froszkát, vagyis Inna Makarovát, s gyönyörködhetünk kedves, élethű játékában, a Hajdúságban is járt Nyikolajeva írónő „Az arajás” című regényének filmre vitt változatában.

★

— Ebben tartsa kis könyvét fiam!

György ekkor arra gondolt, hogy ez az öreg néni a második anyja: az egyik az életét adta, a másikat visszaadta legféltettebb kincsét.

Kovács Margit

Porosan és izgalomtól megförtén, sápadtan támoilyogtak fel az övöhelyről. Apja három óra múlva letörve, szétszakadt ruhában egyedül érkezett meg. Két bátyja nem volt vele.

Anyja zokogására, jajgatására értette meg, hogy elvesztette testvéreit, hogy nincsenek többé...

Akkor el sem tudta képzelni, hogy így is lehet élni, ahogy ma. Hogyan is él? Dolgozik, megbecsült tagja a társadalomnak, alig 26 éves és kétszeres sztahanovista. Estéknént többi dolgozó társával gimnáziumba jár, tanul. Nagy tervei vannak. Gépészmérnöknek készül. Az is lesz. Ha hazamegy békés, nyugodt környezetet fogadja, anyja mosolygós arca.

Ez a szép életet, az igazi ember életét jelentette számára a párt. Ezért érzi most úgy, hogy nincsen célja az életének. Ilyen nagy megbecsülés, megtisztetés nem ér sohasem, nem lehet többet az életpart tagja...

Munkatársai már a műhelyrészen voltak. Kis piszeorrú, tömestermelő Kovács Jancsi ugrott hozzá.

— Szervusz Gyuri. Mikor érkezélt? Körülvették a munkatársai. Máskor mesél újról, menyasszonyáról. Most csak rájuk nézett és alig észrevehetően elmosolyodott, ott hagyta őket.

Hozzáfogott a munkához, jól ismerte a szegecselés minden csínját-bínját. Ma azonban nem ment se-hogy sem. Nagynehezen azért el-telt ez a nap. Hazajelenteni több-ször megtapogatta munkakönyve zsebé, de nem volt ott az, amit ő annyira szeretett, ami a szebb, boldogabb életet hozta el számára.

Ezen az éjszakán nem jött álom a szemére. Forgolódott, hánykolódott, hiába próbálta, nem tudta szemeit lehunyni. Elke magát, azon löprengett, hogyan mondja el a párttitkárnak. Oda kell állni a párttitkár, a kommunista kollektívra elé, el kell mondania, hogy elvesztette a párttagsági könyvet, nem ügyelt rá eléggé.

Már csak a gondolatra is a szégyen, a sirás folytogatta torokt. Legutóbb apja temetésén érezte ilyen fájdalomt, akkor sirt utóljára.

Reggel első útja a pártirodára vezetett. Szaggatott szavakkal, összehörtlen elmondotta a történeteket.

★

Lassan alkonyodott, a kis szobájuk bútorait befalta, magához ölelte a félhomály. A kopotás asztalon expressz levél feküdt.

Biztos Ilona írta. Ki más küldte?

Lassan bontogatta a levelet. Nem Ilona írása. Meglepetőve olvasta:

Drága fiam!

Nem ismerjük személyesen egymást, de úgy érzem megszereltem. Nekem is vannak gyermekeim, akik boldogok az életben, vidáman, gondatlanul élnek. Géza fiam nemsokára apa lesz, én boldog nagymama. Azt szeretném, ha a maga élete is boldog lenne épp úgy, mint gyermekeimé.

Megtaláltam levéltárcáját, benne iratait, párttagsági könyvét, tudom mit jelent ez, hisz Géza fiam is párttag. Biztosan sokat nyugtalankodott érte...

György a szemébe tödlő örmökönnyektől alig látta a kuszót, öregesen rőt betűket, csak némán szívéhez szorította a levelet és összeszókolgatta.

Ez a levél visszahozta szívébe a boldogságot.

★

Február utolsó vasárnapján fiatal pár kopogtatott az öreg néni ajtaján. Kezük telve csomagokkal. Bent a jó meleg szobában a néni barátságos mosolya és terített asztal várta őket.

Hosszan beszélgettek a téli vasárnapon, elmondták örömeiket, bánatukat. Elmenőben a néni zsebéből piros vászonból készült zacskót nyújtott át Györgynek.

— Ebben tartsa kis könyvét fiam!

György ekkor arra gondolt, hogy ez az öreg néni a második anyja: az egyik az életét adta, a másikat visszaadta legféltettebb kincsét.

Kovács Margit

Hajdúhadhá fel szabadulás nyelnek ki MKP helyi lődő „Bartók májusában a pelt. Később ja részvett, verseny budaleskörű ismer voltak, ameli számú hallg régebbi he-yi zül sokan k körbe — kült osztásba. Mi hogy Hajdú eredményes k

Azonban k évben súlyos zott. A régi s sélből élünk. az, ha régeb nem felelkezi ban nem men hibák alól. A gokat elemesz vetkezőkben b bizottság az e lenörizze kellő nem volt szert

A kulturmunk nem voltak szá hibát követtek meg a kultúres továbbá komol továba a pedagó vételől eltekrt lödtak be kell kába. A közsé löje nem becsü kultúrát. Hiba ríntem, hogy a sem adtak meg a helyi kultúrmi

1954 fordulój közszé kulturál mutatták az ebb helyi pártbizott nappan napire gyalta a közszé

Itt alaposan, hiányosságot, elégtőt leszűrt telt. A pártbizó háromtagú bizot re azzal a felad rozza meg a leg tokat a hibák megtöréne. A sőbbi ülésen a fogadta — mint

sításokat is — rozajú végrehaj ezzel megkezdő Munkához látat

Legelső lépés a tömegszervez túrfelélőséssel több helyen esa kultúrfelélős. H bñ, az sem tud mogatás, irány olyan munkát v elégitő lett vol földművesszóvett kultúrmunka, az vezetlen volt. S zök helyére meg állítani, s a meg telkesíteni. Ezut összehelytük a k kásait.

Az értekezlete teljes számmal jöttek a kultúra kásai, a megyei művelési osztály

Az értekezleten számoltam a kö életéről, a felsza ve 1954-ig, elem eredmények és h után ráértem a feladatok ismert hadház kulturális kezű feladatokát ni.

Létrehozott a együttessé, amely kári, színjászó és ből áll. Komoly létesítünk, szakérjük a kultúrsoportúvé tesszük a fe kát, nagy gondo kormányprogram és népszersűfésés ket szervezünk. E felavartását anyja

Hajdúhadház kulturális élete

Hozzászólás a „Kulturális fejlődésünk akadályai” című vitához

Hajdúhadház kulturális élete felszabadulás után a dolgozók igényeinek kielégítését szolgálta. Az MKP helyi vezetőknek támogatásával és segítségével gyorsan fejlődött „Bartók Béla” kórus, 1948 májusában a rádióban is szerepelt. Később a DISZ táncosportja részt vett az országos kultúraverseny budapesti döntőjén. Széleskörű ismeretterjesztő előadások voltak, amelyeknek mindig nagyszámú hallgatóság vetett részt. A régi helyi kulturmunkások közül sokan kerültek más feladatokba. Mindez azt mutatja, hogy Hajdúhadházon 1945 óta eredményes kultúrunka folyt.

Azonban különösen az 1953. évben súlyos hanyatlás mutatkozott. A régi dícsőségek elcsúszásából élünk. Szép és helyes dolog az, ha a régi eredményeinkről nem feledkezünk meg, ezek azonban nem mentesítik a jelenlegi hibáink alól. A meglévő hiányosságokat elemezve, ezek okait a következőkben látom: a helyi pártbizottság az elmúlt évben nem ellenőrizte kellően a kultúrunkát, nem volt szervezett kultúrálózat. A kultúrunka eddigi irányítói nem voltak szakemberek, sok elvi hibát követtek el, nem becsülték meg a kultúratornok munkáját, továbbá komoly hiba volt az is, hogy a pedagógusok, egy-két kivétellel eltekintve, nem kapcsolódtak be kellően a kultúrunkába. A község több helyi vezetője nem becsülte meg eléggé a kultúrát. Hiba volt még az is, szerintem, hogy a felsőbb szervek sem adtak meg minden segítséget a helyi kultúrunkánkhoz.

1954 fordulópontot jelent a község kulturális életében, ezt mutatják az eddigi jelek. Az MDP helyi pártbizottsága január 20-án napirendi pontként tárgyalta a község kulturális életét. Itt alaposan, őszintén minden hiányosságot megbeszélünk és ezekből lecsúsztatjuk a következő tervet. A pártbizottság határozata háromtagú bizottságot hívott életre azzal a feladattal, hogy hátrózza meg a legfontosabb feladatokat a hibák kijavítására. Ez megtörténik. A javaslatokat későbbi ülésen a pártbizottság elfogadta — miután javasolt módosításokat is — a terveket határozati végrehajtásra emelte, s ezzel megkezdődött a munka. Munkához látunk én is.

Legelső lépésem az volt, hogy a tömegszervezeteknél lévő kultúrfelelősökkel beszéltem. Legtöbb helyen csak „papíron” volt kultúrfelelős. Ha volt a valóságban, az sem tudta megfelelő támogatást, irányítást hiányában olyan munkát végezni, mely kiélegető lett volna. Egyedül a földművelésszövetkezetben folyt kultúrunka, azonban az is szervezeten volt. Sikertelen volt a hiányzó helyére megfelelő elvárságot állítani, s a meglévőket munkára felkészíteni. Ezután január 29-én összehívtuk a község kultúrunkásait.

Az értekezleten a meghívottak teljes számmal megjelentek. Először a kultúra lelkes helyi munkásai, a megyei és a járási népművelési osztály kiküldöttjei is. Az értekezleten részletesen beszámoltam a község kulturális életéről, a felszabadulástól kezdve 1954-ig, elemeztem az eddigi eredményeket és hiányok okait, ezután ráterjedtem az előttünk álló feladatok ismertetésére. Hajdúhadház kulturális téren a következő feladatokat akarja megoldani.

Létrehozzuk a község népi együttesét, amely énekkari, zenekari, színi és táncosportokból áll. Komoly kultúrálózatot létesítünk, szakemberekkel segítjük a kultúratornokokat, tervszerűvé tesszük a felvilágosító munkát, nagy gondot fordítunk a kormányprogram megvalósítására és népszerűsítésére. Olvasóköröket szervezünk. Kultúratornok felavatását április 4-én terveztük

— ha az építkezési munkák akkorra befejeződnek — s akkor népi együttesünk színi és zenekari részlege. Az itt megjelent dolgozók nagy örömmel vették tudomásul ennek megalakulását, s megállapodtak a próbák idejében is. Megalakult, s már működik a rajz-, fotó-, sakk-, és táncosztály. Most szervezzük a háziasszony szakkört, törtenelmi szakkört s énekszakkört. A ömögyszerűsített kultúratornokjainból most választjuk ki a legalkalmasabb személyeket Molière színdarabjához. A zenekar a héten megkezdte működését. Olvasóköröket szerveztünk. Kettőt tartottunk eddig: 35-40 ember részvételével. Ezeket az olvasókörökön diafilmeket mutatunk be, rövid előadást tartottunk. Közben míg gyülekeztek, vándor hangmezejátékot szórakoztattuk a jelenlévőket. Nagy eredmény az, hogy többen kérik, náluk is tartsunk olvasóköröket. Mindenütt mozognak, dolgoznak az elvtársak, érzik, hogy érdemes dolgozni, meg lesz az eredménye.

A Szabad Föld Téli Esték szervezése során azonban még nem ilyen szembeálló az eredmény. Nagyon sok érdeklődő van, a termek azonban — mert kicsik — nem megfelelőek — túlszűfoltak, s mivel állni kénytelen a közönség, izgatott, s ez zavarja az előadót. Ugyanakkor meg kell mondani azt is, hogy sok felhívó dolgozó — ha nincs is ilyen ok — nem viselkedik figyelemre méltóan, sőt zavarja az ott folyó munkát. Ezen változtatni akarunk, s tervet is dolgoztunk ki ennek sikeres végrehajtására. Ingyenes előadások ezek, tehát meghívóval név szerint hívjuk meg mindig az előadás anyagának megfelelően a község dolgozóit, s csak annyit, amennyinek kényelmes ülőhelyet tudunk biztosítani. A meghívó felmutatásával lehet majd bejőnni. Komoly nehézségeink vannak a hangszerek beszerzése terén, a hangszerek vásárlásához volna szükségünk nagyobb összegre. Ehhez felsőbb szerveinktől kérünk segítséget, bár mi igyekeztünk a magunk erejéből is beszerezni.

Igy néz ki jelenleg Hajdúhadház kulturális élete. Sok mindent kell és lehet elmondani. Azt szeretném, ha a Néplap által megindított vita minél szélesebb körű volna, minél többen szólhatnak hozzá, ezzel is segítve egymást. Így nagyobb eredmények elérésére leszünk képesek a szocialista kultúraért vívott harcunkban.

Mihály Sándor igazgató,
Hajdúhadház.

dennapi életünk még meglévő hiányosságait. Február 11-én megalakult a népi együttes énekkari részlege. Az itt megjelent dolgozók nagy örömmel vették tudomásul ennek megalakulását, s megállapodtak a próbák idejében is. Megalakult, s már működik a rajz-, fotó-, sakk-, és táncosztály. Most szervezzük a háziasszony szakkört, törtenelmi szakkört s énekszakkört. A ömögyszerűsített kultúratornokjainból most választjuk ki a legalkalmasabb személyeket Molière színdarabjához. A zenekar a héten megkezdte működését. Olvasóköröket szerveztünk. Kettőt tartottunk eddig: 35-40 ember részvételével. Ezeket az olvasókörökön diafilmeket mutatunk be, rövid előadást tartottunk. Közben míg gyülekeztek, vándor hangmezejátékot szórakoztattuk a jelenlévőket. Nagy eredmény az, hogy többen kérik, náluk is tartsunk olvasóköröket. Mindenütt mozognak, dolgoznak az elvtársak, érzik, hogy érdemes dolgozni, meg lesz az eredménye.

A Szabad Föld Téli Esték szervezése során azonban még nem ilyen szembeálló az eredmény. Nagyon sok érdeklődő van, a termek azonban — mert kicsik — nem megfelelőek — túlszűfoltak, s mivel állni kénytelen a közönség, izgatott, s ez zavarja az előadót. Ugyanakkor meg kell mondani azt is, hogy sok felhívó dolgozó — ha nincs is ilyen ok — nem viselkedik figyelemre méltóan, sőt zavarja az ott folyó munkát. Ezen változtatni akarunk, s tervet is dolgoztunk ki ennek sikeres végrehajtására. Ingyenes előadások ezek, tehát meghívóval név szerint hívjuk meg mindig az előadás anyagának megfelelően a község dolgozóit, s csak annyit, amennyinek kényelmes ülőhelyet tudunk biztosítani. A meghívó felmutatásával lehet majd bejőnni. Komoly nehézségeink vannak a hangszerek beszerzése terén, a hangszerek vásárlásához volna szükségünk nagyobb összegre. Ehhez felsőbb szerveinktől kérünk segítséget, bár mi igyekeztünk a magunk erejéből is beszerezni.

Igy néz ki jelenleg Hajdúhadház kulturális élete. Sok mindent kell és lehet elmondani. Azt szeretném, ha a Néplap által megindított vita minél szélesebb körű volna, minél többen szólhatnak hozzá, ezzel is segítve egymást. Így nagyobb eredmények elérésére leszünk képesek a szocialista kultúraért vívott harcunkban.

Mihály Sándor igazgató,
Hajdúhadház.

OLAH GABOR:

PROLETÁR GYERMEKEK JÁTÉKA

Kis szurtos, kócos szenvedők,
Jáékokot nem volt soha,
Minden széptől elkergetet,
Az úri gyermek ostora.

A boldogság parkjába be
Csak síró szemmel néztek,
Kis szívetek nagy álmok és
Szép vágyak lázától beteg.

Ne féljete: jön még idő,
Ti rátok is derül a nap,
S nem nálatok kedvesebb,
Nem lesz nálatok boldogabb.

Tündérligei lesz a világ,
Virága minden kis gyerek;
Kis arcokra drága nap
Aranyosje ráperg.

Az Erő közénfogva jár
Szépség-lúgával boldogan;
Dalolva száll a reggel és
Az Ej kacagva elrohan.

Csöpp Krisztusok, kis bölcsék és
Parányi hősök, dalnokok
El nem kallódó árja forr
Ott, hol sötét, vak Múlt zokog.

(Durkó Mátyas gyűjtése.)

Nem lesz jengerbe fult sziget
Ellankadó szegény hazánk;
Egy földgolyó sok millió
Fia testvérként néz reánk.

Mienk a Csendes-Oceán,
Nektünk zúg a Kvadalkvívir,
A Himalaya homlokán
Nektünk süt a hajnali pir.

London parkjái csap csigát
A Horobágy vaskos fia,
S nem nálatok kedvesebb,
Legénykivt Germánia.

Az Adriának kék vizén
Párizsról álmodunk sokat;
S az Eiffel-tornyán, mint sas ül
Sok költöző szép gondolat.

Amerikáig zúg merész
Érc-szárnyakon gépmadarunk;
A harsán a világokon:
Hogy mind, mind, mind egyik
vagyunk!

Kis szurtos, kócos szenvedők,
Lesz már remek játékokot:
Tíetek ez a Földgolyó!
Nézzétek: hogy zúg, hogy forog!
(1919. április.)

Az első versek közül

KALASZ LASZLO:

Hegyek tövében

Alföldi kútak gőmei üzentek,
Köszöntötték kis hegyháts falum,
Meg zombékok a hőszőnyeg alul
Küldtek köszöntőt hegy
testvéreiknek.

Siettem velük átlatadni néktek,
Bárhogy nógatiam: csak lassult
A vonat,
S a vonatlabak jégzsúrolt alatt
Belőletek csak kis darabkát lettem.

Es tudjátok, ha hazaér az ember,
Hát lefogalják az emberörömök.
Szabadulni tőlük nem akar, nem
mer.

Mégis kijötték lehozzátok ma én,
Ne köszönjétek! Nékem boldogság ez
Így látogatásom önzés, nem érné.

Őrs a hegyekben

Az „Őrs a hegyekben” című megoldások mögött sem éreztem szíves szovjet film bemutatásával kezdődött meg Debrecenben a szovjet film ünnepe. A film azóta átitó sikerrel szerepel film-színházaink műsorán.

A hatalmas szovjet haza déli határára vezet el bennünket a szovjet filmművészek alkotása. Megismerkedünk a szovjet határvédelmi hősökkel, akiknek ezen a vidéken különösen nehéz a feladatuk. Nagy bátorságra, végtelen ügyességre s leleményességre van szükségük ahhoz, hogy szent hivatásukat teljesítsék: megvédjék hazájukat a betolakodóktól. A szovjet határvédelmi hős helyállításáról ad számot ez a film, miközben izgalmas, kalandos eseménye magával ragadja a nézőt.

Az Őrs védelmére bizott határszakasz túlsó oldalán Ismail ogy fegyveres bandákkal csodnag. Ugyanakkor egy távoli nyugati ország állampolgárai is megjelentek, állítólag azért, hogy régiséget után kutassanak. Prohorov, az Őrs parancsnoka azonban élesszemű, tisztagondolkodású ember. Ezt mondja helyettesének: „En úgy gondolom, Lanyin elvtárs, hogy amikor határaink mentén átszimatnak a távol múlt emlékei után, nekünk a legközelebbi jövőre kell gondolnunk.” Nem téved. A „régészekt” valójában kémekek, szövetkezők Ismail bég bandájával és a szovjet határok ellen irányított nyilatámadásukat használják fel arra, hogy elvonva magukról a figyelmet, szovjet területre jussanak. A hegyi Őrs Losies harcban visszavet a betolakodókat és elfogja a kémekeket is.

A film alkotói közül különösen az operatőr munkája elismerésre méltó. Felvételei, úgy a színhatások, mint a beállításokak dicsően, meggyőző erővel tárják elénk a táj vad és zord jellegét, de ugyanakkor szépségeit. Erővadás technikával oldja meg a különböző nehéz trükkfelvételeket is. Még a legbonyolultabb

megoldások mögött sem éreztem mechanizmust: az élet valószínűségét keltik.

A forgatókönyv írója már sokkal gyengébb munkát végzett. Elsősorban az ő hibájának tulajdonítható, hogy — bár a film eseménye gőrdülékeny, magávalragadó — az alakok nagy részének igen fogyatékos a jellemzése. A rendezésnek sem érezzük azonban kellően azt a törekvését, hogy ezt ellensúlyozza. Talán ez a fő oka annak, hogy egy klost elhajlott a „nyugathas íz” kalandor-romantika felé, persze csak formai tekintetben, mert a film tartalmi lényegét tekintve össze sem hasonlítható ezekkel. Tiszta, közérthető és magasrendű eszmét mondanivalója van a filmnek.

A film szereplőinek nehéz dolga volt a jellegtelenné írott és több esetben feleslegesen szereplő figurák megformálásában. Prohorov őrsparancsnoknak például szinte semmi drámai funkciója nincs a cselekményben. A hegyi Őrs inkább csak mint egy egészben hős is játszik szerepe: a filmben és nem mint a különböző jellemű harcok közössége. Vjerna Aleksandrova alakjában érdekes drámai egyéniséggel találkoztunk, ezt azonban sem a forgatókönyvíró, sem a színész (Kuznyecova) nem fejlesztette ki teljesen. Gyors fejlődése nem valószerű.

Kiemelkedő alakítás — nem véletlen, hogy ez íróilag is elég jól megalkotott figura — Satrová, az őrsparancsnok édesanyjának alakjában. A aktívában sok szín van. Életeli, jól megformált figura Kszimov Ismail bégje. Mértéktartó eszközökkel tud visszataszító és gyűlöletes lenni, ugyanakkor végtelenül rokonszenves és megnyerő Gurzo, Kulesov őrmester szerepében.

A film, hibái ellenére is értékes alkotás. A szovjet hősközöz hasonló hősiességre, bátorságra, tevékenységre és végtelen hazaközösülésre nehéz trükkfelvételeket is. Még a legbonyolultabb

Képzőművészeti, iparművészeti és népművészeti pályázat felszabadulásunk 10. évfordulójára

A népművelési minisztérium a Képző- és Iparművészek Szövetségével együtt pályázatot hirdet olyan művek alkotására, amelyek hazánk felszabadulásának történetéből és felszabadult népünk életéből merítik témájukat.

A pályázat nyitányos azon minden alkotóművész részt vehet. A pályázatra beküldhető: festmények, szobrok (képlasztikák, plakett) grafikai munkák. A pályaművek beküldésének határideje 1954 november 15. Az iparművészeti és népművészeti alkotások beküldésének határideje december 15. A pályázati díjak nem fogadás magukba a mű megválasztásáig tart.

A beküldött művek elbírálását az V. képzőművészeti kiállítás bírálóbizottsága és a népművelési minisztérium gondolkodik.

A pályázattal kapcsolatos kérdésekre felvilágosítást ad a Képző- és Iparművészek Szövetsége.

Díjak:
Festmények: I. díj 20.000 forint, II. díj 15.000 forint, III. díj 10.000 forint.
Szobrok: I. díj 20.000 forint, II. díj 15.000 forint, III. díj 10.000 forint.
Grafikák: I. díj 15.000 forint, II. díj 10.000 forint, III. díj 5.000 forint.
Iparművészet: I. díj 15.000 forint, II. díj 10.000 forint, III. díj 5.000 Ft.
Népművészet: I. díj 10.000 forint, II. díj 5.000 forint, III. díj 3.000 forint.

Közzé- és Iparművészek Szövetsége, népművelési minisztérium.

Új könyvek jelentek meg a szovjet könyv ünnepére

A szovjet könyv ünnepe alkalomával az új Magyar Könyvtáronál megjelent Panov „Szenvedélyes akarat” című regénye, amely egy dőlturali kohóüzem életét írja le. Krinov „A Derbent tankhajó” című regényével indította meg a kiadó, új, olcsó szovjet regénysorozatát. Új kiadásban kerül az olvasó kezébe Osztrovszkij „Az acélt megedzik” című regénye. Az Ifjúsági Könyvkiadó kiadta Gajdar, a kiváló szovjet ifjúsági író válogatott műveinek két kötetét. A kötelek Gajdar csaknem valamennyi ismert művét magukba foglalják, közöttük számos, magyar nyelven eddig még kiadatlan írását is.

Voronkova „Iskolás leszek” című ifjúsági regénye és Lisztkovszkij „Felkel a nap” című regénye ugyancsak a szovjet könyv ünnepére jelentek meg.

...omtól meglő...
...lyogtak fel az...
...ion óra múlva...
...ruhában egye...
...két bátyja nem...
...ra, jajgatására...
...elcsúszta test...
...nek többé...
...a képzelné, hogy...
...gy ma. Hogyan...
...becsült tagja a...
...26 éves és két...
...fia. Esténként...
...val gimnázium...
...tervei vannak...
...készség. Az is...
...békés, nyugodt...
...onja mosoly...
...az igazi ember...
...mára a párt...
...hogy hiszen...
...igen nagy meg...
...etés nem éri...
...többet az élcsa...
...a műhelyrésze...
...zeorru, tömzsi...
...asi ugrott hoz...
...Mikor érkeza...
...munkatársai...
...ról, menyasszo...
...ájuk nézett és...
...elmosolyodott...
...nkához, jól is...
...minden csínyj...
...nem ment se...
...ezen azért el...
...felelőmet több...
...munkakabátja...
...ott az, amit ő...
...ni a szob, bet...
...el számára...
...nem jött álom...
...dott, hánykoló...
...nem tudta sze...
...magát, azon...
...mondia el a...
...kell állni a párt...
...kollektíva él...
...hogy elvesztette...
...et, nem ügyelt...
...olatra is a sze...
...fogatta toki...
...metésén érzett...
...or sirt utóljára...
...a pártiródera...
...szavakkal, ősz...
...a történetek...
...a kis szobá...
...magához ölel...
...pótlás asztalon...
...Ki más küld...
...a levelet. Nem...
...olde olvasa...
...emélyesen egy...
...megszerettem...
...gyermekem, akik...
...ben, vidáman...
...őzsa fiam nem...
...boldog nagy...
...m, ha a maga...
...épp úgy, mint...
...arcját, benne...
...nyugt, tudom...
...őzsa fiam is...
...kat nyugtalan...
...tóduló öröm...
...a kusztál...
...csak nem...
...levelet és ősz...
...ozla szívébe a...
...sszarnapján ha...
...az öreg néu...
...csomagokat...
...obában a néu...
...és terített asz...
...tek a téli va...
...örömléket, há...
...a néni zsebe...
...hészült zarskál...
...k. Kis körv...
...gondolt, hogy...
...második anyj...
...ta, a más...
...bb kincset...
...Kovács Margit

Az őszi kalászosok legfontosabb koratavaszi ápolási munkái

A fagyos időben végzett felültrágyázás után, a koratavaszi ápolási munkák első legfontosabb teendője: a nitrogén műtrágyával történő fejtágyázás.

Sok helyen, nálunk a megyében helytelen gyakorlat alkult ki. A gyenge őszi vetéseknek pátissóval való fejtágyázását későn, március hó vége felé, sokszor április hó elején, a fogsólassal egyidőben végezték el.

Ennek a helytelen eljárásnak az volt a következménye, hogy a növények éppen tavaszi fejlődésük megindulásának kezdetén, nem jutottak hozzá ehhez a legfontosabb növényi tápanyaghoz. Valamennyien tudjuk, hogy a növénynek éppen a tavaszi fejlődés megindulásának kezdetén, amikor a hideg talajok éppen a bakteriumélet nehezen induló talajélet miatt érzik legjobban hiányát a nitrogénnek, nem jutnak hozzá a legfontosabb növényi tápanyaghoz.

A későn felültrágyázott műtrágya a talaj felszínén marad, ezt a növények nem tudják hasznosítani.

A fejtágyázást a növényi élet megindulásakor, koratavasszal kell elvégezni. Mielőtt a hó elolvadt és a gabonavetésekre rá lehet menni, azonnal szórjuk ki a fejtágyát.

Fontos az, hogy a pátissót csak száraz növényre szórjuk, mert nedves növényen perzselést okozhatunk.

Az elmúlt évek eredményei azt bizonyítják, hogy a fagyos, olvadó talaj felszínére kiszórt pátissó műtrágya hatására az őszi gabonák erősebb gyökérrendszerrel fejlődtek, elbokrosodtak, jól felhasználhatók a talajban ezidőben meglévő bőséges nedvességet és

mire a száraz meleg idők eljöttek, ezek a vetések már zárt, sűrű állományban növekedtek.

Pátissóból kat. holdanként 35-50 kg-ot, a megyénkbe kiküldött ammonitrat műtrágyából, amelynek nitrogén tartalma 31 százalékos, fejtágyázásra 20-30 kg-ot használjunk fel.

Hogy ezt a kismennyiségű nitrogén műtrágyát egyetlenesen tudjuk kiszórni, az elszórás előtt keverjük össze érett, kiszáritott istállótrágyával, rostált komposzttrágyával, úgyhogy az 1 kat. holdra eső keverék legalább 200 kg legyen.

A másik nagyon fontos teendő: az őszi vetések hengerezési munkái. Ebben az évben koratavasszal több olyan körülménnyel kell számolnunk, ami károsan befolyásolja növényeink fejlődését. Ezek közül igen fontos az okozott felfagyási kár gyors megszüntetése. Az éjszakai nagyobbnövényű lehűlések és a nappali felmelegedések, a talaj felszíni rétegében mozgást idéznek elő, aminek következtében a növények gyökerei elszakadnak, mert a talaj felszínével együtt, kissé emelkednek.

Ha a felfagyott vetések azonnali hengerezését nem végezzük el, későbbiek során a növényzet elszárad.

Ezért koratavasszal, amikor a felfagyási kár már megállapítható, haladéktalanul el kell végeznünk az őszi vetések hengerezését. Ezt a munkát sima hengerrel, a sorokkal párhuzamosan végezzük.

A henger az elszakított gyökérű növényt visszanyomja a talajba és így a fagyok elmúltával a hengerezett növények vízzel, tápanyagfelvétele zavartalanul megindulhat, további fejlődése biztosítva van.

Nem szabad tehát egyetlen napon sem késlekedni a hengerezési munkákkal. Ha megvizsgáljuk az őszi vetéseinket és két ujjal gyengén meghúzzuk a növényeket, azt tapasztaljuk, hogy ennek a gyenge húzásnak engedve, kiszakadnak a talajból, már felfagyással van dolgunk, ilyenkor nem szabad késlekednünk a hengerezési munkák elvégzésével.

A száraz őszi időjárás ellenére, éppen a nagymennyiségű téli csapadék miatt, több helyen lehetnek olyan mélyebb fekvésű területek a megyében, ahová gyors olvadással lehúzódik a víz a vetésekre.

A vízálló területeken levegőtlen, hideg talajba kerül a növény, ezért elsárgul, fejlődésében visszamarad. Az ilyen összegyűlt belvizeket sürgősen le kell vezetni a vetésekről.

Igen fontos teendő ebben az évben az őszi vetések legeltetésének megakadályozása. A helytelen gyakorlat, az elmúlt években is igen sok kárt okozott. Most az egyébként is gyengén telelt, sok helyen ritkaállományú vetésekben, a tavaszi legeltetések további termésökkenéshez vezetnek, ezért

sehol nem szabad megengednünk a kalászosok legeltetését.

A koratavaszi ápolási munkák csak első szakasza tavasszal a nagyobb terméseredményekért folyó harcnak. Ezeket a koratavaszi ápolási munkákat mindezt időben el kell végeznünk, hogy gabonatermés eredményeinket a párt- és kormányhatározat szemléiben, minden eddigig meghaladó mértékben növeljük.

Bedő Zoltán megyei főagronómus.

A termelési bizottságok HIRADOJA

A hajdúbogosi termelési bizottság

sürgetői a gazdasági eszközök javítását

A termelési bizottságot a decemberi járásban Hajdúbogason alakították meg legelőbb. A bizottság jól is dolgozik, a falu paraszjai segítik munkájában. A napokban falugyűlést tartottak. Most itt a tavasz, gyorsan cselekedni kell. Szeretnénk természetesen, de nincs vetőmag. A bogosi föld elég jól megtermi a burgonyát is, az utóbbi években mégis kevés termést hozott. Talajjuttatása van, ki kellene cserélni. Még is bízták a termelési bizottság néhány tagját, hogy vagy levéllel, vagy személyesen természetesen kapcsolato: valamelyik nyírségi termelési bizottsággal két vagon vetőmagot hozzanak Hajdúbogosra. A lucerna mag beszerzéséhez a földműves szövetkezet segítségét kérték, az meg is rendelte az 5 mázsa lucerna vetőmagot.

Megállapította a termelési bizottság, hogy hiba van a gazdasági felszerelések javításával. A kisgépek, szekerek egész sora vár javításra és a parasztek bosszankodnak, mert nincs aki megjavítsa ezeket a felszereléseket. Iletve volna, aki megjavítsa, csak nincs neki mivel. A kormányrendeletet hozott, hogy olyan községben, ahol a szükséglet megkívánlja — mert nincs elég KTSZ — ki kell adni kisiparosoknak az iparendélyt. Hajdúbogoson is megkapta három kovács az iparendélyt, de egyebet azért semmit. Nem kapnak anyagot, kovácsmunkát is csak 20-30 kilót kapnak néha. Jogosan mondják a bogosiak: mit ér az iparendély, ha a munkához szükséges legegyszerűbb kellékeket sem kapják meg az iparosok. Jó lenne, ha a megyei tanács illetékes osztálya a munkához szükséges anyagokról is gondoskodna, a tavaszi termelést segíti ezzel.

A berettyóújfalui állami gazdaság termelési bizottságának jó munkája

Igen jól kezdte munkáját a berettyóújfalui állami gazdaság termelési bizottsága. Alaposan megtárgyalta a gazdaság termelési tervét és részletes háttérrel a javaslatot hozták, hogy segítsék a gazdaság vezetőségét a nagyobb terméshozamok elérésében.

A gazdaság a felültrágyázási tervét teljesítette. A takarékos tőzeg alkalmazásával segítik elő, hogy elegendő trágya legyen a földek javítására. A gazdaság területén az évben 50 holdat erdősítettek és ártoltyatják a már megindult legelőfásítását.

A gabonák szokásos ápolása mellett az évben 300 holdon

bevezetik a gyomirtó vegyszereket alkalmazását.

A gazdasághoz tartozó 2435 holdas legelőn nagyarányú gyomirtást kezdenek és alkalmazni fogják a trágyaleves öntözést, hogy növeljék a fűhozamot. A cukorrépaiparban az évben először alkalmazták 10 holdon az öntözést. Minőségi tőkarmány-repatermelésre 60 holdat jelöltek ki. Nagy gondot fordítanak a tejhozam növelésére.

Hatvan tonnát bevezették az egyedi takarmányozási és négyeszeri fejést.

Ennél az állománynál 16 literes fejési átlagot értek el.

A nyíracádi termelési bizottság javaslatai a terméshozamok növelésére

A nyíracádi határban sok burgonyát termelnek, de a termés nem kielégítő. A termelési bizottság éppen ezért javasolta a tanácsnak, hogy segítsék elő mintegy 1500 mázsa minőségi vetőmag cseréjét.

A vetőmagcseréje segítségével legalább 600 mázssal több burgonyát tudnának termelni.

Javasolták azt is, hogy szerezzenek a községnek egy szalagfűrészt. A kerítések, ölek, gazdasági épületek, vályuk, jászlak készítéséhez nagy segítséget adnának ezzel, mert a faluhoz legközelebb csak 15 kilométernyire juthatnak szalagfűrészhöz.

Javasolta a bizottság azt is, hogy a földművelészetet illető állások el jobban gazdasági eszközökkel, ekével, boronával, ásóval, kapával, ekekapával, szőlő- és gyümölcsvédő szerekkel, dróttal, szeggel, hogy a jobb termés érdekében sikeresebben tudjanak dolgozni.

Szükségesnek tartják, hogy a községben TŰZEP telep legyen, ahol téglát, cserépet, meszet, deszkát, léceket tudnának beszerezni. Nem kellene így távolról fuvarozni, több idő jutna a mező munkára. A termelési bizottság azt is kéri, hogy

szőlővesszőt és facsemetét kapjanak idejében, mert a termelői kereteket javítani akarják és a hiányokat pótolni.

Sok szó esett a Debrecenrel való kapcsolatáról is. Szekéren most 40 kilométeres az országút, de ha megépítenék a kövesutat, amely bekapcsolódna a martinkai kövesútba, akkor csak 25 kilométeres utat kellene megtenni Debrecenig. Sok árut szeretnének Debrecenbe hozni, vasútjuk nincs és a kövesút nagyban elősegítené a forgalmat.

A gyapjú és finomposztógyárban elkészültek a falusi lakosság számára tervezett szövetek első mintavégei

A könnyűipari minisztérium pályázatára több gyapjúipari üzemben külön szövetmintákat terveztek a parasztság számára. A gyapjú és finomposztógyárban már elkészültek az új mintájú gyapjúszövetek első végei. Terveztek tisztaságú gyapjú kordot barna, drapp és szürke színben, olyan kordot is szőtték, amelynek hálós fele teveszőr, jó meleg és erős kabát, nadrág lesz majd belőle. Ugyancsak teveszőrrel bélelt és anélkül is terveztek úgynevezett strux anyagot. Bizonyára szívesen fogadják majd a dolgozó parasztek a tiszta gyapjúszöveteket is. A vidéki lakosság körében kedvelt mikálóhoz mintegy hatféle szövetmintát készítettek. Tiszta gyapjuból gyártottak eszimanadrág és kabátelvrűt. A gyapjúmosó dolgozó örmöt akarnak szerezni a szép szövetekkel a falusi asszonyoknak is. A kasha félriszövetek mellett különböző színű, vékonyabb női kasha anyagokat terveztek szoknyára, ruhára, kiskabátokra. Kedvükbe akarnak járni az idősebb parasztság asszonyoknak is, részükre teveszőrrel kevert magyar gyapjuból jó meleg téli ruhákat készítenek.

Sürgősen kezdjük meg a gyümölcsfák tisztogatását!

Az elmúlt napokban beköszöntött kedvező időjárás arra serkent bennünket, hogy a kemény tél miatt elmaradt gyümölcsfatisztogatási munkákat a legrovidebb idő alatt pótoljuk. Ez a munka annál is inkább sürgős, mert néhány nap múlva a rügyfakadás előtti permetezéseket kezdeni kell. Ez pedig csak akkor vezet eredményre, ha előtte a tisztogatási munkákat maradéktalanul elvégezzük.

Megegyezően a tisztogatás legutóbbi ülésén foglalkozott a fatisztogatási munkák fontosságával és a pártkongresszus tiszteltetésére versenymozgalmat indított be. A versenymozgalom szép példái néhány napon belül megmutatkoztak.

Konyár, Hajdúnánás, Kismarja, Almásd, Tiszacséce, Hajdúbogos, Kaba, Dancsháza, Sáp községek termelési bizottságai párosversenyre hívták ki egymást és a tavaszi mezőgazdasági munkák egyik versenypontját képezi a gyümölcsfatisztogatási munkák maradéktalan elvégzése is.

Az elmúlt év során Zsáka községben igen súlyos hiányosságok voltak, éppen ezért külön díszrepre méltó az, hogy a község területén széles körben kifejlesztették a gyümölcsfatisztogatási munkát.

Hajdúböszörmény város termelési bizottsága külön értekezletet hívott össze a gyümölcsfák tisztogatásával, permetezéssel.

A fenti példák bizonyítják tehát azt, hogy dolgozó parasztságunk, élén a termelési bizottságokkal, értékelni a mezőgazdasági fejlesztésével kapcsolatos

kormányprogramot és igyekszik azokat a munkákat elvégezni, mely a gyümölcsfatermesztés fejlesztését elősegíti.

Mindössze 10-12 nap áll rendelkezésre a fatisztogatások elvégzésére és ezeknek, egyénileg dolgozó parasztjaink, közületi szervek, MÁV, Uftentartó, KIK stb. lássanak hozzá a hernyózás, hoz, kéregetisztogatáshoz, metészeshez.

Ezzel egyidőben elő kell készíteni a rügyfakadás előtti permetezéseket.

Mielőtt a rügyek kipattanának, el kell végezni a mézszelvényes, vagy olajos szerrel történő permetezéseket.

A TŰZEP megyei központja gondoskodik arról, hogy az elkövetkezendő napokban elegendő égetett méz álljon rendelkezésre.

A vidéki telepekre és a helyi földművelészetekhez vigyék ki a község szükségletének megfelelő mennyiséget.

Földművelésügyi kezeink folytassák tovább az elmúlt évi kezdeményezéseiket és központilag főznek mézszelvényt s az előállítás költséget fedező térítést díj ellenében adják át a kész törzsoldat, azon termelői részére, akik a főzést elvégzik nem tudják. Ezzel nagymértékben elősegítik azt, hogy a néhány fával rendelkező tulajdonosok is el tudják végezni az oly annyira fontos, rügyfakadás előtti permetezést. De szilárd mézszelvény is kaphatnak a földművelésügyi szervezetben Neopol, Szulforal néven melyek a használati utasítás szerint feloldva épp olyan hatásosak, mint a főzött mézszelvény.

Igen szép kezdeményezés lenne, ha helyi tanácsaink permetezőbrigádokat szerveznének, akik csekély térítési díj ellenében, permezőgéppel nem rendelkező tulajdonosok fát is megpermeteznék.

Megyénkben elegendő motoros permetezőgép van az üzemi gyümölcsösök permetezésére, azonban amilyen jó munkát végeztek géppállomásaink az erőgépek javítása terén, annyira elhanyagolták a motoros permezőgépek kijavítását, pedig az erőgépekkel együtt ezekre is szükség van már az első tavaszi napokban.

A balmazújvárosi géppállomáson levő 2 db motoros permezőgép már az elmúlt esztendőben is használhatatlan volt.

A motorokat ugyan elküldték javítani az elmúlt évben, csak most már azt nem tudják, hogy honnan kérjék vissza, mert azok elveszték. A debreceni géppállomás 5 db motoros gépjének javítására sem fordítottak elegendő gondot s a javítás sürgősekor azt választották, „elsők az erőgépek” s azóta sem kerültek kijavításra.

Ilyen gondatlanul jártak el a nádudvari, tetéleni, hajdúszoboszlói géppállomásokon is.

Egyedül a hajdúböszörményi géppállomás az, amelyik értékelni a kalföldről behozott, drága motoros gépeket és minden időben számítani lehet arra, hogy gépei üzemképesek és beállíthatók a védekezési munkákba.

Sürgősen használjuk ki az elkövetkezendő napokat, hogy gyümölcsösaink rendezésével minél jobb, minél egészségesebb gyümölcsöt láthassuk el. Megyénk (S. F.)

Hogyan hajtsuk végre a gyümölcsstelepitéseket

A mezőgazdaság fejlesztéséről szóló kormányprogram megjelentése óta nagyarányú a gyümölcsstelepitési kedv Hajdú-Bihar megye tsz-el és egyéni dolgozó parasztjai között. A telepítési munkák megkezdése előtt azonban szükséges néhány olyan kérdést megvilágítani, mely feltevése nélkül elősegíti a telepítések okszerű végrehajtását.

Elsősorban a talaj megválasztásának fontosságát kell hangsúlyozni. Gyümölcsfáink általában nem szeretik a túl l. nyú és túl nehéz talajokat, azaz a futóhomokot és a nyirkos, szikes talajokat. Helyes agrotechnikai eljárásokkal és megfelelő gyümölcsfajok, fajták megválasztásával azonban ezeket a talajokat is hasznosítani tudjuk. Mindenesetre a gyümölcsstelepitésnél elsősorban számításba jön a humuszban gazdag, jó termőerőben lévő talaj.

Talajunk adottságának megvizsgálása után azt a gyümölcsfajta megválasztani, amelyik a helyi talajviszonyok szerint a legjobban megfelel.

Megyéink területein az t. n. nyírségi részekben elsősorban a téli alma termesztése jövedelmező. Hajdúánás. Hajdúboszörmény. Hajdúhadház. Debrecen környékén a csorárák díszlenek szépen, különösképpen a szilvafélék de maga Debrecen és környéke a szilván kívül cseresznye, meggy, kajszli, boglyósok, nyári és téli alma termesztése is kiválóan alkalmas.

A régi feljegyzések szerint a budai basának Debrecenből szállítottak meggybort.

A köszméte termelés nagyon jövedelmező

A derecskel járás egyaránt alkalmas az almafélék és csontárák termesztésére, de mint általában minden bihari részen, különösen szépen fejlődik a dió s kedveli az adottságokat a szilva is.

Kiváló adottságokkal bír a nagylélei járás, mely a nyírségi községekhez hasonlóan igen alkalmas a téli alma termesztésére.

Külön ki kell hangsúlyozni a köszméte termesztését. Kezelhetőség, jövedelmezőség szempontjából egyaránt alkalmas arra, hogy úgy házikereszként, mint üzemszerűen felkaroljuk termelését. Az új telepítés már a harmadik évben teljes termőre áll, de már az első, második évben is terem s a későbbi évek során biztosítja holdanként a 100–150 kg termést. Mint koratavasszi gyümölcs, elsőként juttatja a jövedelemhez a termelőt s

magas C-vitamin tartalma miatt fontos tavaszi étkezési cikk is. Igen sokat dolgoznak fel konzerveként, de szinte korlátlan exportlehetőség is van belőle.

A faiskolák ellenőrzése

Mindezek eldöntése után már komolyabb problémát okoz a telepítendő oltványok beszerzése. A fennálló törvényes rendelkezések csak államilag ellenőrzött faiskolák természetű forgalomban hozatalát engedélyezik, azaz olyan faiskolák árusíthatnak csak, melyek éventeként jobb alkalmal kertészeti és növényvédelmi szempontból felül vannak vizsgálva. Ennek igen nagy jelentősége, mert

a rendszeres ellenőrzés keltarja azt, hogy pajzstetűtől fertőzött, rosszul fejlett, beteg cseméték kerüljenek forgalomba.

Óvakodni kell tehát attól, hogy a piaci és zugforgalomban árusított cseméteket vásároljunk meg, mert azok sem minőségű, sem fajtaazonosság szempontjából nem felelnek meg és különböznek a vásárló által nem ismert betegségektől is fertőzött lehet, ami nem csak a sikeres termesztést, hanem meglévő fáinkat is a fertőzés veszélyének teszi ki.

A telepítési munkákat ősszel és tavasszal végezhetjük, a vidék természeti és talajadottságának megfelelően. Lapos, nyirkosabb területeken általában jobban megfelel a tavaszi telepítés, szárazabb, homokos területeken előnyösebb az őszi telepítés, mivel

itt elmarad a cseméték vízzel való beiszapolásának költsége és a cseméték megeredése biztosabb. Telepítés előtt a talajt gondosan elő kell készíteni.

Fontos a telepítési rendszer előre való megállapítása, hogy milyen kötésbe akarjuk a cseméteket elültetni. Olyan telepítési módot kell választani, mely a gépésztést, a fejlettebb agrotechnikai eljárásokat és a terület legjobb kihasználását biztosítja. A kártevők elleni védekezési munkák gyors és gépesített elvégzését megkönnyíti.

Ezzel természetesen a kiadás nagymértékben csökken, viszont a termés mennyisége és minősége pedig emelkedik.

Házi kertekben a fő cél az, hogy egész éven keresztül biztosítsuk a család egyenletes gyümölcsellátását,

tehát ilyen helyen még inkább kell hangsúlyozni a telepítési rendszer fontosságát. A helytelen telepítés a kert elstürsödését vonja maga után és megvédenetlenné lesz a kártevőktől. A hely kihasználása végett okszerű, ha a házi kertekben magas és alacsony törzsű fát vegyessen ültetnek.

Leggyorsabban fordulnak termőre a törpe és alacsony törzsű fák, viszont a legnagyobb termésadagot pedig, a vadalmayú középtörzsű fák adják.

A háztáji gyümölcsösök biztosítják a család egész évi szükségletét, emellett a városok és falvak ellátásához is hozzájárul felesleges gyümölcsével, míg az üzemi gyümölcsösök a teljes ellátás biztosítását, mellett biztosítják az exportot is.

A párt és a kormány által támogatott telepítésektől bizvást remélhetjük, hogy nemcsak mennyiségben, hanem minőségben is hamarosan olyan eredményeket érünk el, hogy megteremtjük Hajdú-Bihar megye virágzó gyümölcsültetvényeit.

Sándor Ferenc

növényvédelmi agronómus.

Beadási tanácsadó

Jár-e kukoricabeadási kedvezmény annak a társbeadónak, aki önhibáján kívül nem tudott eleget tenni 1953 II. félévi hi-zottsertésbeadási kötelezettségének, ha a hátralékot az első negyedévben teljesíti, de az 1954 évi sertésbeadási kötelezettségének csak a későbbi időpontban tud eleget tenni?

A kukoricabeadási kedvezmény nem a hátralék teljesítése esetében jár a társbeadónak, hanem akkor, ha az 1954. évi kötelezettségüknek augusztus 31. napjáig eleget tesznek. A hátralékot 1954 június 30-ig kell teljesíteni. Csak az a termelő teljesítheti 1954 második felében, akinek hátraléka és folyó évi kötelezettsége együttesen nem haladja meg a 100 kilót és sertése a második félévben éri el az átadási súlyhatárt. Ha tehát a társbeadók 1954. évi sertésbeadási kötelezettségüket augusztus 31-ig nem teljesítik, kukoricabeadási kedvezményben nem részesülhetnek, hiszen a hátralék I. félévben való teljesítése kötelező.

★

Mérsékelhető-e a termelők tejbeadási kötelezettsége abban az esetben, ha 1953-ban egy tehene volt, melyet 1953 április havában eladott és helyette egy előhasi üszőt állított be, amely 1953 októberében lelelt?

Előhasi üsző beállítása címén csak az a termelő kap tejbeadási kedvezményt, akinek 1952 január 1. óta nem volt tehene. Mivel a termelő tehennel rendelkezett, az előhasi üsző beállítását az üsző leleltéskor tejbeadási kedvezményt nem kaphatott 1953 évben. 1954 évben sem kaphat, mert tehennel rendelkezik.

A korpakiutalás új rendje

Az élelmiszeripari minisztérium a földművelésügyi minisztériummal egyetértően úgy rendelkezett, hogy a termelészövetkezetek 1954 második negyedétől, tehát április 1-től kezdve nem utólag, hanem havonta előre kaphják meg a beadott tej után járó korpát. Ennek a termelészövetkezetek szempontjából igen fontos kedvezménynek természetesen feltétele az, hogy a termelészövetkezetek az első negyedévi tejbeadási kötelezettségüknek eleget tegyenek. A beadott tej után járó korpát közvetlenül a tejcsarnoktól kell megkapniuk a termelészövetkezeteknek, hatósági áron. Erről az intézkedésről minden megyei tejipari vállalat és valamennyi tejbegyűjtő kapott már értesítést.

A mezőgazdaság fejlesztéséről szóló decemberi határozat többek között azt is kimondja, hogy a törzskönyvi ellenőrzés alatt álló tehének után a termelészövetkezeteknek és az egyénileg dolgozó parasztoknak hatósági áron abraktakarmányt kell juttatni, ha a termelt tejnek legalább 60 százaléka átadják a begyűjtő szerveknek. Az abrakjutatás mértéke a következő: legalább 6000 kilogramm igazolt évi tejtermelés esetén 15 mázsa, 5000 kiló után 11, 4000 kiló után 8, 3000 kiló után pedig 5 mázsa. A kormányzat úgy intézkedett, hogy az ilyen címen járó abrakot havonta utólag kell kiadni. Érdeme tehát minden termelészövetkezetnek és egyénileg gazdálkodónak, hogy állatállományát törzskönyvi ellenőrzés alá vesse. Ezzel kapcsolatban részletes felvilágosítást adnak az állami állattenyésztő állomások.

Az állami gazdaságok legjobb tehene 7655 liter tejet ad egy évben

A törzsalattenyésztő állami gazdaságok legnagyobb termelést elért teheneiről elkészült a kimutatás és 20 magyarlarka tehenet soroltak fel, mint az ország legjobban tejelő teheneit. A tehének mindegyike évi 6000 liternél több tejet ad.

A legjobb tehén a mezőhegyesi állami gazdaság Pettyes nevű te-

Egy termelőnek 1953 évről 80 kiló sertésbeadási hátraléka van, amelynek teljesítését — az 1954. évi kötelezettségével együtt — december hónapra vállalta. Kiadható-e a termelőnek sertésbeadási engedély?

Vágási engedély a termelőnek nem adható ki. Az ide vonatkozó rendelet előírja, hogy a hátralékot június 30-ig rendezni kell. A termelő hátraléka és ezévi kötelezettsége meghaladja a 100 kilót, tehát az együttes mennyiséget semmi esetben nem teljesítheti a II. félévben, hanem az első félévben köteles teljesíteni. Az 1/1953. Bgy. M. sz. rendelet megmondja, hogy hátralékos mindaddig nem kaphat sertésbeadási engedélyt, amíg hátralékát nem rendezte.

★

Ha a beadásra kötelezett egyén munkaképtelensége olyan nagyfokú, hogy a munkaképtelenséget megállapító elsőfokú orvosi bizottság székelyére beutazni nem tud, a tanács milyen igazolást fogadhat el a munkaképtelenségről?

Amennyiben a kérelmező fekvőbeteg, vagy olyan mértékben rokkant, hogy utazni nem tud, a bizottság intézkedése alapján a felülvizsgáló orvos a lakóhelye szerint illetékes körzeti orvossal együtt a lakásán vizsgálja meg a beteget és a vizsgálatról szóló írásbeli leletet küldje be az elsőfokú bizottsághoz. A szakvéleményt ilyen esetben a lelet alapján adják meg.

Tehát a munkaképtelenséget ki-zárólag csak a Munkaképesség-értékelési Véleményező Orvosi Bizottság által kiállított szakvélemény alapján lehet engedélyezni.

A balmazújvárosi Vörös Csillag tsz tagságának 104.661 forint tiszta jövedelme lett a juhászatból

A balmazújvárosi Vörös Csillag tsz. juhászatjának tevékenységét határozta el. Tenyésztési terv készült és a tsz. tagsága és vezetősége elkészítette a terv megvalósítására szolgáló anyagok listáját. A meglévő anyag fokozott gondossággal való kezelése, nagy átvilágítóképességű, edzett, ellenálló, szilárd szerkezetű tenyészállatok nevelése, és nem utolsósorban javíthatóságú állatok kitenyésztése volt a kitűzött cél.

Ha az eltelt idő eredményeit vizsgáljuk szembevetve az eredmény, dícséretreméltó a tsz. ellenőrzés közepes adottsága ellenére s tsz. dolgozói mindent megtettek hogy a tsz. viszonyosságaitól védjék az állományt. Két darab rögtönzött szükségghóly épült, amelyben a juhok jó elhelyezést találtak. A meglévő tipushóly célszerűtlenségét is igyekeztek enyhíteni.

Amikor pedig megkezdődött az elléti időszak, az anyákat ellés előtt 4 nappal a ló és szarvasmarha istálló e célra elrekesztett részében, melegebb helyre vitték. A kaptatók, a bárányok ugyancsak itt kaptak helyet.

Megszervezték az ellés idejére a fokozott éjjeli őrséget és a bárányokat nagy gondnal kezelték. Ennek lett az eredménye, hogy a 260 darab eddig leleltetett anyától 316 darab bárányt kaptak. Egy sem hullott el.

A 316 bárányból 56 iker.

A bárányok csak 10–12 nap múlva kerülnek az ellétközi a hólyáiba. Megjelölésük, további kezelésük szakszerűen történik.

A jó és eredményes munka a gondozók érdeme. Dícséret és elismerés illeti Kovács Péter, Silling Ferenc, id. Szarvas Miklós és Kovács Sándor gondozókat, akiknek lelkiismeretes és szakszerű munkájuk gyarapítja a tsz. vagyont.

De nemcsak az ivadékok helyes kezelése hozott eredményt. Már a múlt év őszén 31 darab tenyészost adott el a tsz., amelyért 31.721 forintot kapott. A meglévő törzskönyv állomány is kifogástalan.

Mindezek alapja a jó takarmányozás, amely nemcsak az esetleges legelőkre, hanem a feltétlenül megterülő abrakolásra támaszkodik. Az anyáikatok zabból, tengeriből és búzaocsóból álló keveréket kapnak.

A lelelt állat részére emelik az abrakot, hogy a báránynevelés zavartalan legyen.

A bárányok anyalucernát, zab és tengeridarát kapnak. Külön ki kell említeni a bárányok etelőrástát, amely a tsz. tagok teleményessége hozott léte.

A szénarác egybe van építve az abrakosvályúval. Előnye, hogy a szénáról lehellő értékes levélrészek a vályúba hullanak, nem pedig az alomra.

A juhállomány jelenleg 839 darab, amely a megyei Törzsalattenyészítő Állomás rendszeres ellenőrzése és szakmai irányítása alatt áll.

Önmagukért beszélnek azok a számok, amelyek az elmúlt év juhászatjának anyagi eredményeit tükrözik. A tsz. összes bevétele juhi-

tenyésztésből 200.876 forint volt. Kiadás a juhászatra 96.215 forint. Tehát a tsz. tiszta nyeresége a juhászatból 104.661 forint.

Jó és lelkiismeretes munkával születtek csak ilyen eredmények. A balmazújvárosi Vörös Csillag tsz. kitart a jó munka mellett. Vezetősége és a tsz. elnöke, Gem Ferenc lelkes támogatja a juhászatot, megértette a minisztertanács határozatát: fejleszteni kell állattenyésztésünket, ezen belül a juhászatot, mert ezzel nemcsak a tsz. vagyona nő, hanem gazdagabb lesz az ország.

Elhatározták, hogy a gyapjuhozamot 1954-ben átlagosan 4,5 kg-ra emelik. Hlymódon csak gyapjuból 137.000 Ft lesz a bevétel.

Még fokozottabban foglalkoznak tenyészapaállatok nevelésével és elhatározásuk, hogy kiváló törzskönyvvel részvesznek az Országos Tenyészállatvásáron. A nyár folyamán új hólyát építésével megoldják a kifogástalan elhelyezést. — Hogy ezek nemcsak tervek, hanem minden valóságga is válik, arra biztositókat az eddigi jó eredmények, amelyek sok-sok új, még jobb eredményt fog követni, mert a tsz. tagjai tudják, hogy miért dolgoznak.

Lelelteti őket a párt és a minisztertanács gondoskodása, amely a nagyüzemi társasgazdálkodás keretein belül olyan sok segítséget nyújt tsz.-eink tagjainak. A cél: az ország mezőgazdaságának fellendítése. Ezért pedig érdemes dolgozni. Takács István.

N

XI. EVFOLY

A leg

A mezőgazdaság fejlesztéséről szóló kormányprogram megjelentése óta nagyarányú a gyümölcsstelepitési kedv Hajdú-Bihar megye tsz-el és egyéni dolgozó parasztjai között. A telepítési munkák megkezdése előtt azonban szükséges néhány olyan kérdést megvilágítani, mely feltevése nélkül elősegíti a telepítések okszerű végrehajtását.

Elsősorban a talaj megválasztásának fontosságát kell hangsúlyozni. Gyümölcsfáink általában nem szeretik a túl l. nyú és túl nehéz talajokat, azaz a futóhomokot és a nyirkos, szikes talajokat. Helyes agrotechnikai eljárásokkal és megfelelő gyümölcsfajok, fajták megválasztásával azonban ezeket a talajokat is hasznosítani tudjuk. Mindenesetre a gyümölcsstelepitésnél elsősorban számításba jön a humuszban gazdag, jó termőerőben lévő talaj.

Talajunk adottságának megvizsgálása után azt a gyümölcsfajta megválasztani, amelyik a helyi talajviszonyok szerint a legjobban megfelel.

Megyéink területein az t. n. nyírségi részekben elsősorban a téli alma termesztése jövedelmező. Hajdúánás. Hajdúboszörmény. Hajdúhadház. Debrecen környékén a csorárák díszlenek szépen, különösképpen a szilvafélék de maga Debrecen és környéke a szilván kívül cseresznye, meggy, kajszli, boglyósok, nyári és téli alma termesztése is kiválóan alkalmas.

A régi feljegyzések szerint a budai basának Debrecenből szállítottak meggybort.

A köszméte termelés nagyon jövedelmező

A derecskel járás egyaránt alkalmas az almafélék és csontárák termesztésére, de mint általában minden bihari részen, különösen szépen fejlődik a dió s kedveli az adottságokat a szilva is.

Kiváló adottságokkal bír a nagylélei járás, mely a nyírségi községekhez hasonlóan igen alkalmas a téli alma termesztésére.

A balmazújvárosi Vörös Csillag tsz tagságának 104.661 forint tiszta jövedelme lett a juhászatból

A balmazújvárosi Vörös Csillag tsz. juhászatjának tevékenységét határozta el. Tenyésztési terv készült és a tsz. tagsága és vezetősége elkészítette a terv megvalósítására szolgáló anyagok listáját. A meglévő anyag fokozott gondossággal való kezelése, nagy átvilágítóképességű, edzett, ellenálló, szilárd szerkezetű tenyészállatok nevelése, és nem utolsósorban javíthatóságú állatok kitenyésztése volt a kitűzött cél.

Ha az eltelt idő eredményeit vizsgáljuk szembevetve az eredmény, dícséretreméltó a tsz. ellenőrzés közepes adottsága ellenére s tsz. dolgozói mindent megtettek hogy a tsz. viszonyosságaitól védjék az állományt. Két darab rögtönzött szükségghóly épült, amelyben a juhok jó elhelyezést találtak. A meglévő tipushóly célszerűtlenségét is igyekeztek enyhíteni.

Amikor pedig megkezdődött az elléti időszak, az anyákat ellés előtt 4 nappal a ló és szarvasmarha istálló e célra elrekesztett részében, melegebb helyre vitték. A kaptatók, a bárányok ugyancsak itt kaptak helyet.

Megszervezték az ellés idejére a fokozott éjjeli őrséget és a bárányokat nagy gondnal kezelték. Ennek lett az eredménye, hogy a 260 darab eddig leleltetett anyától 316 darab bárányt kaptak. Egy sem hullott el.

A 316 bárányból 56 iker.

A bárányok csak 10–12 nap múlva kerülnek az ellétközi a hólyáiba. Megjelölésük, további kezelésük szakszerűen történik.

Eredmény

Az Országos tenyészállattenyészítő Állomás rendszeres ellenőrzése és szakmai irányítása alatt áll.

Önmagukért beszélnek azok a számok, amelyek az elmúlt év juhászatjának anyagi eredményeit tükrözik. A tsz. összes bevétele juhi-